

รายงานการวิจัย

ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไปของ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย สงขลา

Satisfactions of students toward General Education Program of
Rajamangala University of Technology Srivijaya

จิรภัทร ภูขวัญทอง
จุฑาภรณ์ ภารพบ
จิรวิชญ์ พรรณรัตน์

คณะศิลปศาสตร์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย สงขลา

ได้รับการสนับสนุนทุนวิจัยจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

งบประมาณเงินรายได้ประจำปี พ.ศ.2563

กิตติกรรมประกาศ

คณะผู้วิจัยขอขอบคุณคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ที่เล็งเห็นถึงความสำคัญโดยมอบทุนสนับสนุนงานวิจัยงบประมาณ 2563 และขอขอบคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เลิศทีวัส ยอดล้ำ รองศาสตราจารย์ผกากรอง เทพรัักษ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์วิไลลักษณ์ เกตุแก้ว ที่ให้คำแนะนำปรึกษา ปรับปรุง และพัฒนากระบวนการเพื่อให้การทำวิจัยในครั้งนี้มีความกระชับ และสมบูรณ์ยิ่งขึ้น งานวิจัยฉบับนี้จะไม่สามารถดำเนินการให้เสร็จลุล่วงได้ด้วยดีโดยปราศจากความร่วมมือในการให้ข้อมูลของนักศึกษา จากคณะศิลปศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ และคณะครุศาสตร์ อดุสากรรมและเทคโนโลยี

จิรภัทร ภู่วัญทอง
จุฑาภรณ์ ภารพ
จิรวิษณุ พรรณรัตน์
คณะผู้วิจัย

ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยี

ราชวมงคลศรีวิชัย สงขลา

จิรภัทร ภู่วัฒนทอง^{1*} จุฑาภรณ์ ภารพ² และจิรวิชัย พรรณรัตน์¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไปของหลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชวมงคลศรีวิชัย สงขลา 2) เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไปของหลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชวมงคลศรีวิชัย สงขลา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของนักศึกษา การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ กลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษา จำนวน 382 คน ซึ่งได้มาโดยใช้ความน่าจะเป็น การสุ่มแบบชั้นภูมิ แบบเป็นสัดส่วน และการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลคือแบบสอบถามซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ ข้อมูลพื้นฐานของนักศึกษา ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไป และข้อแสดงความคิดเห็นอื่น ๆ ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ทางสถิติโดยใช้การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย พบว่า ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไปโดยภาพรวม อยู่ในระดับมากใน 6 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านอาจารย์ ด้านวิธีการสอน ด้านการจัดกิจกรรมและการเรียนการสอน ด้านอาคารสถานที่ สื่อและอุปกรณ์การสอน และด้านการวัดและประเมินผล เมื่อพิจารณาความแตกต่างของความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่านักศึกษาที่มีคณะ และชั้นปีที่กำลังศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยนักศึกษาที่ศึกษาในคณะบริหารธุรกิจมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไปในระดับมากที่สุด และนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 1 มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไปในระดับมากที่สุด อย่างไรก็ตามนักศึกษาที่มีเพศ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไปไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : การจัดการเรียนการสอน หมวดวิชาศึกษาทั่วไป

¹ สาขาศึกษาทั่วไป คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชวมงคลศรีวิชัย ตำบลบ่อยาง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 90000

² สาขาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสากล คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชวมงคลศรีวิชัย ตำบลบ่อยาง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 90000

Satisfactions of students toward General Education Program of Rajamangala University of Technology Srivijaya

Jirapat Phookwantong^{1*} Jutaporn Parapob² Jirawitt Phannarat¹

Abstract

The proposes of this research are 1) to study student's satisfactions toward General Education Program of Rajamangala University of Technology Srivijaya, Songkhla 2) to compare student's satisfactions toward General Education Program of Rajamangala University of Technology Srivijaya, Songkhla. The classifications depended on the personal factors of students. The sample group was 382 students. They were provided by stratified sampling. The research tool was a questionnaire. The data was analyzed by using Percentage, Mean and Standard Deviation. The survey revealed that student's satisfactions toward General Education Program "Excellent" from 6 points: program, instructor, teaching method, activity and learning arrangement, location, media and teaching tools and evaluation. A consideration of students' satisfactions toward General Education Program by personal factors found that students in different faculty and different year had different satisfactions toward the program with statistics significant rating 0.05. However, students who had different gender and study achievement got the same satisfaction.

Key word learning management, General Education Program

¹ Department of General Education, Faculty of Liberal Arts, Rajamangala University of Technology Srivijaya, Boyang Sub-district, Muang

² Department of Foreign Languages, Faculty of Liberal Arts, Rajamangala University of Technology Srivijaya, Boyang Sub-district, Muang District, Songkhla 90000, Thailand

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	จ
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย	2
1.3 ขอบเขตของการวิจัย	3
1.4 นิยามศัพท์เฉพาะ	3
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1 ทบทวนวรรณกรรม	5
2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	17
2.3 กรอบแนวคิดในการวิจัย	18
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	
3.1 ประชากรและการสุ่มตัวอย่าง	19
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	20
3.3 การทดสอบเครื่องมือ	21
3.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	21
3.5 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	21
บทที่ 4 ผลการศึกษา	
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	24
ตอนที่ 2 ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไป	25
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอน หมวดวิชาศึกษาทั่วไปจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล	31
ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอน หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	35
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
5.1 สรุปผลการวิจัย	37
5.2 อภิปรายผล	38
5.3 ข้อเสนอแนะของการวิจัย	42
5.4 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป	43
บรรณานุกรม	44
ภาคผนวก	47

สารบัญตาราง

ตารางที่

3.1	จำนวนประชากร	19
3.2	สรุปจำนวนประชากรและจำนวนตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา	20
4.1	แสดงจำนวน และร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	24
4.2	แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอน หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ด้านหลักสูตร	25
4.3	แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอน หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ด้านอาจารย์	26
4.4	แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอน หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ด้านวิธีการสอน	27
4.5	แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอน หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ด้านการจัดกิจกรรมและการเรียนการสอน	28
4.6	แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอน หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ด้านอาคารสถานที่ สื่อ และอุปกรณ์การสอน	29
4.7	แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอน หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ด้านการวัดและประเมินผล	30
4.8	แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอน หมวดวิชาศึกษาทั่วไป โดยภาพรวม	31
4.9	ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอน หมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล	31
4.10	ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอน หมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำแนกตามชั้นปีที่กำลังศึกษา	32
4.11	ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอน หมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำแนกตามชั้นปีที่กำลังศึกษา เป็นรายคู่ ด้วยวิธี LSD	33
4.12	ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอน หมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำแนกตามคณะ	33
4.13	ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอน หมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำแนกตามคณะ เป็นรายคู่ ด้วยวิธี LSD	34
4.14	ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอน หมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	35
4.15	แสดงจำนวน ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอน หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	35

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหาที่ทำการวิจัย

การศึกษาเป็นองค์ประกอบสำคัญในการพัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้าทันต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม อีกทั้งยังเป็นเครื่องมือในการสร้างกำลังคนของประเทศให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพตามที่มุ่งหวัง เพราะฉะนั้นกำลังคนจะมีประสิทธิภาพเพียงใดนั้นย่อมขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาเป็นสำคัญ (สุนีย์ ภูพันธ์. 2546: 3) องค์ประกอบที่สำคัญในการจัดการศึกษา ได้แก่ หลักสูตร ผู้สอน ผู้เรียน หลักสูตรเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาที่ให้ความรู้และทักษะทางวิชาชีพ สามารถถ่ายทอดมรดกทางวัฒนธรรม ปลูกฝัง เจตคติ ค่านิยม และเสริมสร้างความเจริญให้แก่ผู้เรียน อุดมศึกษาเป็นการศึกษาระดับหนึ่งที่มีหน้าที่สำคัญในการผลิตกำลังคนระดับกลางและระดับสูง สร้างและพัฒนาองค์ความรู้ ค้นคว้า วิจัย บริการวิชาการแก่สังคม และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม อุดมศึกษานอกจากถูกใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาประเทศที่กำหนดนโยบายและแรงผลักดันทางเศรษฐกิจและสังคมแล้ว ยังเป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปสู่สังคมที่พึงปรารถนาด้วย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2544: 2) แต่ในปัจจุบันสถาบันอุดมศึกษามักมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถในด้านวิชาการเด่นชัดตามความต้องการของตลาดแรงงาน ทำให้เกิดปัญหาตามมาคือเป็นเพียงคนที่มีความรู้ แต่ขาดซึ่งคุณธรรม จริยธรรม ทำให้ทุกฝ่ายเร่งหาจุดบกพร่องของการศึกษาในระดับอุดมศึกษาในการที่จะสร้างคนให้เป็นคนที่สมบูรณ์มีคุณค่า เพื่อส่งเสริมให้บัณฑิตที่จบการศึกษาสามารถดำเนินชีวิตได้เป็นอย่างดี

ดังนั้นการจัดหลักสูตรในระดับอุดมศึกษา จึงต้องจัดให้มีความสอดคล้องกับความมุ่งหมายของการศึกษาเพื่อผลิตบัณฑิตให้มีคุณลักษณะเป็นที่ต้องการของสังคมและตลาดแรงงาน คือ เป็นผู้รอบรู้ รู้จักคิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สามารถออกไปประกอบอาชีพและนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ (ชมพันธ์ ภูณชร ณ อยุธยา. 2523: 169) สำหรับการจัดการศึกษาในระดับอนุปริญญาและปริญญาตรี สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2549: 14-15) ได้กำหนดโครงสร้างหลักสูตรให้ประกอบด้วยหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ซึ่งหมายถึง วิชาที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรอบรู้อย่างกว้างขวาง มีโลกทัศน์ที่กว้างไกล มีความเข้าใจธรรมชาติ ตนเอง ผู้อื่น และสังคม เป็นผู้ใฝ่รู้ สามารถคิดอย่างมีเหตุผล สามารถใช้ภาษาในการติดต่อสื่อสารความหมายได้ดี มีคุณธรรม ตระหนักในคุณค่าของศิลปะและวัฒนธรรมทั้งของไทยและประชาคมนานาชาติได้เป็นอย่างดี ส่วนหมวดวิชาเฉพาะ ซึ่งหมายถึง วิชาแกน วิชาเฉพาะด้าน วิชาพื้นฐานวิชาชีพ และวิชาชีพที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจ และปฏิบัติงานได้ และหมวดวิชาเลือกเสรี ซึ่งหมายถึง วิชาที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจตามที่ตนเองถนัดหรือสนใจ โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกเรียนรายวิชาใด ๆ ก็ได้ในหลักสูตรระดับปริญญาตรีตามที่สถาบันอุดมศึกษากำหนด

การจัดการศึกษาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปของไทยเดิมใช้คำว่าวิชาพื้นฐานทั่วไปโดยยึดเอาสาระเบื้องต้นของศาสตร์แต่ละกลุ่มมาสอน ซึ่งประกอบด้วย ภาษา มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ กลุ่มละไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต รวมกันแล้วต้องไม่น้อยกว่า 30 หน่วย

กิต แต่จากการจัดการศึกษาพบปัญหาเกี่ยวกับรายวิชาพื้นฐานทั่วไปว่าควรจะมีขอบเขตกว้างขนาดไหน มีลักษณะเป็นอย่างไร มีจุดมุ่งหมายอะไร ทำให้เกิดความเข้าใจที่แตกต่างกันในการกำหนดเนื้อหาวิชา ด้วยเหตุนี้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ จึงได้มีการปรับปรุงเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร ระดับปริญญาตรี และกำหนดให้ใช้วิชาศึกษาทั่วไปแทนวิชาพื้นฐานทั่วไป โดยมีการปรับปรุงปี พ.ศ.2532 2542 และ 2548 ตามลำดับ ทั้งนี้ได้ระบุเจตนารมณ์ของการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไปไว้ว่า เพื่อเสริมสร้างความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ โดยให้ศึกษารายวิชาต่าง ๆ จนเกิดความซาบซึ้ง และสามารถติดตามความก้าวหน้าในสาขาวิชานั้นด้วยตนเอง การจัดการเรียนการสอนควรจัดให้มีเนื้อหาเบ็ดเสร็จในรายวิชาเดียว ไม่ควรมีรายวิชาต่อเนื่องหรือรายวิชาชั้นสูงอีก และไม่ควรมนำรายวิชาเบื้องต้นหรือรายวิชาพื้นฐานของวิชาเฉพาะมาจัดเป็นวิชาศึกษาทั่วไป โดยอาจจัดในลักษณะจำแนกเป็นรายวิชา หรือลักษณะบูรณาการโดยผสมผสานเนื้อหาวิชาที่ครอบคลุมสาระของกลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ ภาษา และกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์ และกำหนดจำนวนหน่วยกิตในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปไว้ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต ทั้งนี้การปรับปรุงดังกล่าวช่วยให้การจัดการเรียนการสอนในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปของสถาบันอุดมศึกษามีความชัดเจนยิ่งขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2549: 5)

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัยได้กำหนดให้นักศึกษาทุกหลักสูตรสาขาวิชาต้องเรียนรายวิชาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำนวนไม่น้อยกว่า 32 หน่วยกิต โดยมีแนวคิดให้การเรียนการสอนในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปเป็นการบูรณาการระหว่างศาสตร์ต่าง ๆ ทั้งสังคมศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ในอัตราส่วนที่เหมาะสม และให้ความสำคัญต่อกระบวนการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ฝึกปฏิบัติและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มุ่งเสริมสร้างความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ให้มีความรอบรู้อย่างกว้างขวาง เข้าใจ และเห็นคุณค่าของตนเอง ผู้อื่น สังคม ศิลปวัฒนธรรม และธรรมชาติ ใส่ใจต่อความเปลี่ยนแปลงของสรรพสิ่ง พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ดำเนินชีวิตอย่างมีคุณธรรม พร้อมให้ความช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ และเป็นพลเมืองที่มีคุณค่าของสังคมไทยและสังคมโลก

ดังนั้นจึงได้มีการปรับปรุงหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัย โดยได้ปรับปรุงและจัดทำรายวิชาศึกษาทั่วไปขึ้นใหม่ กำหนดเนื้อหาสาระในแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของมหาวิทยาลัย และปรัชญาวิชาศึกษาทั่วไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 ผู้วิจัยในฐานะผู้ร่วมปรับปรุงหลักสูตรและร่วมสอนในบางรายวิชาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาในฐานะของผู้ใช้หลักสูตรเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในหมวดวิชาศึกษาศึกษาทั่วไป ซึ่งเป็นรายวิชาที่นักศึกษาทุกคณะต้องลงทะเบียนเรียน เพื่อนำผลการวิจัยไปพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้ตรงตามความต้องการของผู้เรียน และเกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

1) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไปของหลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย สงขลา

2) เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไปของหลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย สงขลา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของนักศึกษา

1.3 ขอบเขตของโครงการวิจัย

ประชากร

การวิจัยในครั้งนี้ ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไปของหลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย สงขลา ภาคการเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคลของนักศึกษา เพศ ชั้นปี คณะ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตัวแปรตาม ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไปของหลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย สงขลา มี 6 ด้าน ดังนี้ ด้านหลักสูตร ด้านอาจารย์ ด้านวิธีการสอน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านอาคารสถานที่ สื่อและอุปกรณ์การสอน และด้านการวัดและประเมินผล

1.4 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.4.1 วิชาศึกษาทั่วไป ในการวิจัยนี้ หมายถึง กลุ่มรายวิชาที่กำหนดไว้ในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปของหลักสูตรระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย สงขลา โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ มีทักษะกว้างขวางรอบตัว สามารถเข้าใจถึงสถานภาพของตัวบุคคลที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ สภาพแวดล้อมทางสังคมและวัฒนธรรม และเพื่อให้ผู้เรียนสามารถตระหนักถึงความสัมพันธ์เกี่ยวโยงของวิทยาการ ทั้งในทางสาขาวิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์และภาษา และเป็นกลุ่มรายวิชาที่นักศึกษาระดับปริญญาตรีทุกคนทุกคณะต้องเรียน

1.4.2 ความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน ในการวิจัยนี้ หมายถึง ความคิดเห็นหรือการแสดงออกถึงความรู้สึกของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไปของหลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย สงขลา ใน 6 ด้าน ดังนี้

1.4.2.1 ด้านหลักสูตร หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป ได้แก่ การกำหนดจุดมุ่งหมาย การกำหนดหน่วยกิตของรายวิชา ความทันสมัยของเนื้อหา รวมถึงการจัดหลักสูตรให้สอดคล้องกับชีวิตประจำวัน และความต้องการของผู้เรียน

1.4.2.2 ด้านอาจารย์ หมายถึง คุณสมบัติของอาจารย์ผู้สอน ได้แก่ ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ ความเป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์ในการสอนวิชาศึกษาทั่วไป การใช้เทคนิคการสอน ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการสอน รวมถึงการจัดผู้สอน ได้แก่ สัดส่วนระหว่างอาจารย์และนักศึกษา การเลือกอาจารย์ที่มีความรู้ตรงกับวิชาที่สอน

1.4.2.3 ด้านวิธีการสอน หมายถึง วิธีการที่ผู้สอนนำมาใช้ถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์สู่ผู้เรียน โดยวิธีการต่างๆ ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ รวมถึงการเลือกใช้วิธีการสอนที่เหมาะสมกับลักษณะวิชา

1.4.2.4 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง การจัดกิจกรรมในการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจของผู้เรียน ได้แก่ การจัดประสบการณ์ต่าง ๆ ทั้งในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา การศึกษาดูงานนอกสถานที่ และการเชิญวิทยากรภายนอก

1.4.2.5 ด้านอาคารสถานที่ สื่อ และอุปกรณ์การสอน หมายถึง การจัดสถานที่ สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ที่ใช้ในการเรียนการสอนมีประโยชน์ ทันสมัย เพียงพอ และเอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน ได้แก่ การจัดห้องเรียน ขนาดห้องเรียนที่เหมาะสม สภาพของห้องเรียน การเลือกใช้สื่อที่เหมาะสม คุณสมบัติของสื่อ และประเภทของสื่อการเรียนการสอน

1.4.2.6 ด้านการวัดและประเมินผล หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลเกณฑ์ที่ใช้ในการวัดและประเมินผล ลักษณะของข้อสอบ รวมทั้งวิธีการต่างๆ ที่ผู้สอนดำเนินการเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนและการแจ้งผลการประเมิน

1.4.3 ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกหรือทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไปของหลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย สงขลา

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

นำผลการวิจัยไปพัฒนาและปรับปรุงหมวดวิชาศึกษาทั่วไป และปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้ตรงตามความต้องการของผู้เรียน และเกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรม

ในการวิจัยเรื่องความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย สงขลา ตามความคิดเห็นของนักศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

2.1 ทบทวนวรรณกรรม

ความหมายของวิชาศึกษาทั่วไป

คำที่ใช้กับหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปนี้มีอยู่ 3 คำ คือ วิชาศึกษาทั่วไปหรือวิชาการศึกษาทั่วไป เป็นคำเดียวกันใช้ตรงกับภาษาอังกฤษ General Education ซึ่งเป็นคำที่ใช้อยู่ทั่วไป ส่วนอีกคำหนึ่งคือวิชาพื้นฐานทั่วไป (Foundation Education) ใช้ในความหมายเดียวกัน แต่โดยตัวเนื้อหาก็มียุทธศาสตร์เดียวกันคือ วิชาที่เป็นพื้นฐานของชีวิต เป็นหลักวิธีการดำเนินชีวิต ส่วนอีกคำหนึ่งคือวิชาการศึกษาเสรี (Liberal Education) หรือศิลปศาสตร์ศึกษา (Liberal Arts) เป็นคำที่มีใช้ตั้งแต่สมัยกรีกและโรมัน หมายถึง การศึกษาประเภทมนุษยธรรม เป็นการพัฒนาทางด้านสติปัญญาและจิตใจ เป็นกรรศึกษาที่ให้แก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาเพื่อนำไปสู่การเป็นปัญญาชนที่สมบูรณ์ (ไพฑูริย์ สีนลารัตน์. 2550: 5; วิจิตร ศรีสอาน. 2518: 79)

สำหรับวิชาศึกษาทั่วไปของอุดมศึกษาไทยนั้น คำนิยามที่เป็นทางการอาจถือคำนิยามตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรีของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาที่มีพัฒนาการมาเป็นลำดับ โดยเกณฑ์มาตรฐานว่าด้วยหลักสูตรการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2517 ใช้คำว่าวิชาพื้นฐานทั่วไป (ไพฑูริย์ สีนลารัตน์. 2550: 6)

ในประกาศทบวงมหาวิทยาลัย เรื่องเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2532 ได้เปลี่ยนชื่อจากหมวดวิชาพื้นฐานทั่วไปเป็นหมวดวิชาศึกษาทั่วไป และได้ให้คำนิยามของวิชาศึกษาทั่วไปว่า หมายถึงวิชาที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรอบรู้อย่างกว้างขวาง มีโลกทัศน์ที่กว้างไกล มีความเข้าใจธรรมชาติ ตนเอง ผู้อื่น และสังคม เป็นผู้ใฝ่รู้สามารถคิดอย่างมีเหตุผล สามารถใช้ภาษาในการติดต่อสื่อความหมายได้ดี เป็นคนที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ มีคุณธรรม ตระหนักในคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมทั้งของไทย และของประชาคมนานาชาติ สามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตและดำรงตนอยู่ในสังคมได้เป็นอย่างดี (ทบวงมหาวิทยาลัย. 2532: 10-12) ซึ่งสอดคล้องกับคำนิยามในเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ.2548 ที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน

นอกจากนี้นักวิชาการทางการศึกษาของประเทศไทยหลายท่านได้ให้ความหมายของวิชาศึกษาทั่วไปเพิ่มเติมอีกว่า วิชาศึกษาทั่วไปเป็นวิชาพื้นฐานก่อนที่จะเรียนวิชาเฉพาะ เน้นเนื้อหาวิชาเพื่อพัฒนาสติปัญญา ซึ่งมักประกอบด้วยสาขาวิชาด้านมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนเป็นพลเมืองดี มีคุณธรรม จริยธรรม มีความรับผิดชอบ และมีโลกทัศน์ที่กว้างไกล (ไพฑูริย์ สีนลารัตน์. 2531: 1; ประดิษฐ์ มีสุข. 2535: 1) ส่วนบุญลืออม มะโนทัย (2522: 154) และกิตติ จรรย์ยานนท์ (2526: 1) ได้ให้ความหมายว่า วิชาศึกษาทั่วไปเป็นการศึกษาใน

แนวกว้างและเป็นการให้ความรู้ทั่ว ๆ ไป โดยปกติแล้วเป็นกลุ่มวิชาที่กำหนดให้นักศึกษาทั้งมหาวิทยาลัยได้เรียน เพื่อสร้างประสบการณ์อย่างเดียวกันให้กับทุกคน และเพื่อพัฒนาบุคคลให้เป็นคนที่สมบูรณ์ เข้าใจปัญหาและความสัมพันธ์ของปัญหา รู้จักวิเคราะห์วิจารณ์และมีเหตุผล

สรุปได้ว่า วิชาศึกษาทั่วไปเป็นการศึกษาที่จำเป็นสำหรับนักศึกษาทุกคน เป็นการศึกษาในแนวกว้างให้ความรู้ทั่ว ๆ ไป ซึ่งเป็นพื้นฐานก่อนที่จะเรียนวิชาเฉพาะ เพื่อพัฒนาบุคคลให้เป็นคนที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ มีความรอบรู้อย่างกว้างขวาง มีคุณธรรม จริยธรรม เข้าใจธรรมชาติตนเอง ผู้อื่นและสังคม รู้จักวิเคราะห์วิจารณ์และมีเหตุผล สามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิตในสังคมได้เป็นอย่างดี

ความเป็นมาของวิชาศึกษาทั่วไป

วิชาพื้นฐานทั่วไปหรือการศึกษาทั่วไป มาจากภาษาอังกฤษว่า "General Education" วิชาศึกษาทั่วไปเป็นส่วนหนึ่งของวิชาศิลปศาสตร์ (Liberal Education) ซึ่ง 2 คำนี้อาจใช้แทนกันได้ในความหมายทำนองเดียวกัน คำว่า ศิลปศาสตร์ (Liberal Education) นั้น มีใช้กันตั้งแต่สมัยกรีกและโรมัน ดังนั้นแนวคิดในการจัดหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปจึงเริ่มมาตั้งแต่สมัยกรีกและโรมัน แต่อยู่ในรูปของวิชาศิลปศาสตร์ (Liberal Education) หมายถึง การศึกษาซึ่งเน้นภูมิปัญญาและเป็นการศึกษาสำหรับชนชั้นปัญญาชน (Intellectual Elite) แต่ไม่ใช้การศึกษาที่ให้แก่ทุกคน (วิจิตร ศรีสอาน. 2518: 79)

หลักสูตรศิลปศาสตร์ เป็นหลักสูตรการศึกษาชั้นสูง มุ่งเน้นความรู้เฉพาะในทางวิชาชีพเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งวิชาศิลปศาสตร์ในสมัยกรีก ประกอบด้วย ยิมนาสติกหรือพลศึกษา (Gymnastics) ดนตรี (Music) ไวยากรณ์ (Grammar) เลขคณิต (Arithmetic) เรขาคณิต (Geometry) ดาราศาสตร์ (Astronomy) และปรัชญา (Philosophy) ซึ่งต่อมาสมัยโรมันได้ปรับปรุงเป็น 2 ระดับ คือ

ระดับต้น (Trivium) ประกอบด้วยไวยากรณ์ (Grammar) วาทศิลป์ (Rhetoric) และตรรกวิทยา (Logic)

ระดับปลาย (Quadrivium) ประกอบด้วยเลขคณิต (Arithmetic) เรขาคณิต (Geometry) ดาราศาสตร์ (Astronomy) และดนตรี (Music)

รวมเรียกว่า ศิลปศาสตร์เจ็ดประการ (Seven Liberal Arts) ซึ่งใช้เป็นหลักสูตรที่ใช้สืบต่อกันมาในสถาบันการศึกษาระดับสูงในยุโรปและอเมริกา ต่อมาได้มีการเปลี่ยนแปลงวิชาด้านศิลปศาสตร์ ในระหว่างคริสต์ศตวรรษที่ 18 และ 20 จากความมุ่งหมายของการศึกษาเพื่อชนชั้นปัญญาชนซึ่งเป็นคนส่วนน้อยเป็นการศึกษาเพื่อมวลชน (Mass Education) วิชาศิลปศาสตร์จึงได้รับการปรับเปลี่ยนเป็นวิชาสำหรับคนจำนวนมากขึ้น

วิชาศิลปศาสตร์ได้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงอีกครั้งเพื่อให้เหมาะสมกับสภาพสังคมและความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และสังคมศาสตร์ เนื้อหาวิชาที่เดิมจำกัดอยู่เฉพาะทางมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ซึ่งไม่เหมาะสมกับยุคสมัยที่พลเมืองทุกคนจะต้องมีความรู้กว้างขวางเพื่อการเป็นพลเมืองดี มีใช้เพื่อไปสู่การเป็นปัญญาชนที่สมบูรณ์อย่างเดียวนั้น ควรจะรอบรู้ในสาขาวิชาอื่น ๆ ด้วย ดังนั้นจึงได้มีการนำคำว่า “วิชาศึกษาทั่วไป” (General Education) เกิดขึ้นแทนที่วิชาศิลปศาสตร์ (Liberal Education) เป็นคำใหม่ที่ใช้กันมากในวงการการศึกษาของสหรัฐอเมริกา ต่อมาได้มีการคิดค้น

รูปแบบการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไปในสถาบันอุดมศึกษาของประเทศสหรัฐอเมริกาอีกหลากหลายรูปแบบ เช่น ในปี ค.ศ.1914 วิทยาลัยแอมเฮิร์สท (Amherst College) ได้จัดวิชาสำหรับนิสิตชั้นปีที่ 1 ชื่อ "สถาบันเศรษฐกิจและสังคม" (Social and Economic Institution) โดยเน้นการศึกษาวิชาเบื้องต้นของสาขาอักษรศาสตร์ เพื่อให้บัณฑิตได้เรียนรู้เกี่ยวกับ "ความจริงเกี่ยวกับสภาพของมนุษย์" และสอนเกี่ยวกับจริยธรรม ตรรกวิทยา ประวัติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ กฎหมาย และการปกครอง เป็นการบูรณาการวิชาสังคมศาสตร์ อันนับได้ว่าเป็นรูปแบบแรกของวิชาพื้นฐานทั่วไป นอกจากนี้ยังมีอีกวิชาหนึ่งที่เปิดสอนในสมัยแรกของวิชาศึกษาทั่วไป คือวิชา "อารยธรรมร่วมสมัย" (Contemporary Civilization) ซึ่งเปิดสอนในมหาวิทยาลัยโคลัมเบีย (Columbia University) โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะอภิปรายสาเหตุของการที่สหรัฐเข้าสู่สงครามโลกครั้งที่ 1 อันจะช่วยให้ผู้เรียนได้มีความคิดที่กว้างขวางขึ้น (ทบวงมหาวิทยาลัย. 2546: 7-8)

ในระหว่างปี ค.ศ.1920-1930 โปรแกรมวิชาพื้นฐานทั่วไปในรูปแบบต่าง ๆ ได้พัฒนา กว้างขวางขึ้นโดยมหาวิทยาลัยบางแห่งจัดวิชาให้นิสิตชั้นปีที่หนึ่ง และชั้นปีที่สองได้เรียนเรื่องราวต่าง ๆ เกี่ยวกับชีวิตความเป็นอยู่ของตนเองนอกเหนือจากการเรียนวิชาเอก โดยให้นิสิตเรียนด้วยตนเอง ด้วยการอ่านวรรณคดีที่มีชื่อเสียง 100 เล่ม ซึ่งเรียกว่า The Great books แล้วนำมาอภิปรายในชั้นเรียนสัปดาห์ละหนึ่งครั้ง ในปี ค.ศ.1945 มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ดได้เสนอรายงานเรื่อง "การศึกษาวิชาพื้นฐานทั่วไปในสังคมเสรี" (General Education in a Free Society) โดยกล่าวถึงปัญหาและความจำเป็นที่ต้องมีการศึกษาวิชาพื้นฐานทั่วไป ทฤษฎีและวัตถุประสงค์ เนื้อหารายวิชาและการบริหารงาน การศึกษาวิชาพื้นฐานทั่วไปไว้อย่างชัดเจน ต่อมาในปี ค.ศ.1946 ได้มีการตีพิมพ์วารสารวิชาพื้นฐานทั่วไป (The Journal of General Education) เพื่อเป็นสื่อแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความเคลื่อนไหวของวิชาพื้นฐานทั่วไปและเป็นเครื่องมือในการพัฒนารายวิชาและเนื้อหาสำหรับวิชาพื้นฐานทั่วไป จึงอาจกล่าวได้ว่าในระหว่างปี ค.ศ.1945-1946 เป็นช่วงเวลาที่วิชาพื้นฐานทั่วไปมีความก้าวหน้าทุกด้าน ทั้งด้านการอภิปราย ประเมินผลจุดมุ่งหมายเนื้อหาผู้สอน วิธีการสอนและการบริหารงานวิชาพื้นฐานทั่วไปในสหรัฐอเมริกา ต่อมาในสมัยหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ได้มีการเสนอแนวคิดการสอนวิชาศึกษาทั่วไปที่มุ่งให้การศึกษาศึกษาและฝึกฝนผู้เรียนให้เป็นคนที่มีสมบูรณ์ มีประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวม ซึ่งแนวคิดนี้ได้แพร่ขยายไปทั่วประเทศสหรัฐอเมริกา แสดงให้เห็นความสำคัญของวิชาพื้นฐานทั่วไปในสถาบันอุดมศึกษาของสหรัฐอเมริกา ทั้งนี้จากแนวคิดที่ว่าการศึกษาพื้นฐานทั่วไปทำให้การศึกษาเกิดความสมดุล เนื่องมาจากการที่ผู้เรียนสาขาวิชาซึ่งมักจะจำกัดตนเองอยู่แต่ในวิชาชีพของตน ซึ่งทำให้ขาดแนวคิดและความรอบรู้ในสาขาวิชาอื่น ๆ แต่วิชาพื้นฐานทั่วไปจะพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้กว้างอย่างที่มีผู้มีการศึกษาควรรู้

สำหรับวิชาศึกษาทั่วไปในประเทศไทยนั้น หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 เป็นต้นมา รูปแบบและวิธีการของหลักสูตรอุดมศึกษาที่จัดวิชาศึกษาทั่วไปเป็นองค์ประกอบหนึ่งในโครงสร้างของหลักสูตรอุดมศึกษาในประเทศสหรัฐอเมริกาได้เข้ามามีอิทธิพลต่อการอุดมศึกษาของไทย โดยเริ่มจัดในสาขาครุศาสตร์ หรือการฝึกหัดครูก่อน ทั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อให้บัณฑิตทางครุศาสตร์ มีความรู้กว้าง ซึ่งจำเป็นแก่การประกอบอาชีพครู หลังจากนั้นเป็นต้นมา ได้มีการจัดหลักสูตรวิชาพื้นฐานทั่วไปในอีกหลายสาขาวิชาและอีกหลายสถาบัน (ไพฑูริย์ สีนลารัตน์ และทองอินทร์ วงศ์โสธร. 2526: 5)

การจัดหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปได้เริ่มต้นในประเทศไทยครั้งแรกในปี พ.ศ.2500 โดยคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ใช้ชื่อว่าหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป มีจำนวน 54-58 หน่วยกิต สำหรับหลักสูตรระดับปริญญาตรี จัดให้สัมพันธ์กับวิชาชีพครูตลอดการศึกษาทั้ง 4 ปี และระบุวัตถุประสงค์ไว้ว่า การศึกษาทั่วไปนี้เป็นหมวดวิชาที่มีวัตถุประสงค์ที่จะช่วยนักศึกษาให้มีพื้นฐานความรู้เพื่อเข้าใจสภาพแวดล้อม สังคม และการครองชีพประจำวันให้ดีขึ้นโดยจัดให้ศึกษาหลาย ๆ ด้านเพื่อเป็นความรู้ประกอบอย่างกว้างขวางของครู เป็นรากฐานที่จะช่วยแก้ปัญหาชีวิตของตนได้อย่างดี สมเป็นบัณฑิตในสังคมประชาธิปไตยของประเทศไทย (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2552: ออนไลน์)

หลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปในสมัยเริ่มแรกจัดเป็นหลักสูตรแบบแกน เป็นการจัดหลักสูตรให้นิสิตนักศึกษาได้ความรู้ทางกว้างและบังคับให้นิสิตนักศึกษาทุกคนต้องเรียน ในตอนต้นและตอนกลางศตวรรษที่ 19 วิชาพื้นฐานทั่วไปได้รับการยกย่องว่าเป็นการศึกษาเพื่อฝึกฝนจิต เป็นการสร้างรากฐานที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพต่อไป เป็นวิชาที่ช่วยพัฒนาลักษณะนิสัยและจริยธรรมของนิสิตนักศึกษา และช่วยในการจัดการศึกษาทางด้านศิลปศาสตร์ (ชมพินธุ์ กุญชร ณ อยุธยา. 2530: 97-99) การจัดหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป ส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นแบบวิชาเบื้องต้น ส่วนการจัดเป็นรายวิชา ระดับสูงและรายวิชาสหวิทยาการก็มีอยู่บ้าง สำหรับสาขาวิชาในหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปประกอบด้วย 3 สาขาวิชา คือ มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์

แม้ว่าจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจะเป็นสถาบันอุดมศึกษาแห่งแรกที่ริเริ่มที่คณะครุศาสตร์ในการจัดหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป แต่มหาวิทยาลัยที่จัดอย่างจริงจังทั้งหม่อมมหาวิทยาลัยเป็นครั้งแรก คือ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ไพฑูริย์ สีนลาร์ตัน และทองอินทร์ วงศ์โสธร. 2526: 7) โดยเริ่มการจัดหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปในชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 สำหรับนักศึกษาทุกคณะ ตั้งแต่ปี 2505 ลักษณะของการจัดหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปเป็นแบบวิชาผสมผสานและวิชาเบื้องต้น โดยมีคณะศิลปศาสตร์เป็นหน่วยงานรับผิดชอบ จัดใน 3 สาขาวิชา เช่นเดียวกับคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยมีจำนวน 88 หน่วยกิต ต่อมาในปี พ.ศ.2506 ได้ลดจำนวนลงเหลือ 50 หน่วยกิต และได้จัดให้มีการเรียนการสอนเฉพาะในชั้นปีที่ 1 เนื่องจากได้มีการคัดค้านจากอาจารย์ และนักศึกษาด้วยเหตุผลที่ว่าจำนวนหน่วยกิต ของวิชาศึกษาทั่วไปมากเกินไป (มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. 2514: 1-3)

วิชาศึกษาทั่วไปได้รับความสนใจอย่างกว้างขวางจากสถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งในประเทศไทย นับตั้งแต่ปี พ.ศ.2517 เป็นต้นมา เนื่องจากทบวงมหาวิทยาลัยนั้นกำหนดเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้น โดยกำหนดให้หลักสูตรการศึกษาระดับปริญญาตรีจะต้องมีวิชาพื้นฐานทั่วไปอย่างน้อย 30 หน่วยกิต ใน 4 กลุ่มวิชา กลุ่มวิชาละไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต คือ กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ กลุ่มวิชาภาษา กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์ต่อมาทบวงมหาวิทยาลัยได้ยกเลิกเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ.2517 และให้ใช้เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ.2525 แทน ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับแผนการพัฒนาศึกษาระดับอุดมศึกษาของชาติ และสอดคล้องกับปรัชญาของสถาบันอุดมศึกษา กับความต้องการของสังคมปัจจุบัน สภาพสังคม เศรษฐกิจเปลี่ยนแปลงไป การศึกษาก็ต้องเปลี่ยนแปลง เพื่อให้สอดคล้องสัมพันธ์กันโดยกำหนดให้มีวิชาศึกษาทั่วไปอย่างน้อย 30 หน่วยกิต ใน 4 หมวดวิชา และนักศึกษาจะต้องเรียนในแต่ละหมวดวิชาไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต คือ หมวดวิชา มนุษยศาสตร์ หมวดวิชาภาษา หมวดวิชาสังคมศาสตร์ และหมวดวิชาวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์

ต่อมาในปี พ.ศ. 2532 ทบวงมหาวิทยาลัยได้ประกาศยกเลิกเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2525 และให้ใช้เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ.2532 แทนโดยมีปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ดังนี้

1. ให้มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของชาติ
2. ให้สอดคล้องกับปรัชญาของสถาบันอุดมศึกษา
3. ให้ได้มาตรฐานทางวิชาการและวิชาชีพของสาขานั้น
4. ให้มีความก้าวหน้าทางวิชาการและสอดคล้องกับความต้องการของสังคม

ในส่วนของโครงสร้างหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ได้กำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาจัดวิชาศึกษาทั่วไปในลักษณะจำแนกเป็นรายวิชาหรือลักษณะบูรณาการใด ๆ ก็ได้ โดยผสมผสานเนื้อหาที่ครอบคลุมสาระของกลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ ภาษา และกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์ ในสัดส่วนที่เหมาะสมเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของวิชาศึกษาทั่วไป โดยให้มีจำนวนหน่วยกิต รวมไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต (ทบวงมหาวิทยาลัย. 2532: 2) จากหลักเกณฑ์ดังกล่าวจะเห็นได้ว่า โครงสร้างหลักสูตรระดับปริญญาตรีหมวดวิชาศึกษาทั่วไป เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของหลักสูตรปริญญาตรี ปัจจุบันสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ ในประเทศไทยได้ยึดหลักเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ.2548 เป็นเกณฑ์ในการจัดหลักสูตรของแต่ละสถาบัน ซึ่งยังคงมีรายละเอียดสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ.2532 กล่าวคือ หมวดวิชาศึกษาทั่วไปประกอบด้วย 4 กลุ่มวิชา คือ กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ กลุ่มวิชาภาษา และกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์ ซึ่งสถาบันอุดมศึกษาอาจจัดวิชาศึกษาทั่วไปในลักษณะจำแนกเป็นรายวิชาเดี่ยวหรือลักษณะบูรณาการใด ๆ ก็ได้ โดยผสมผสานเนื้อหาวิชาที่ครอบคลุมสาระของกลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ ภาษา และกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์ในสัดส่วนที่เหมาะสม เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของวิชาศึกษาทั่วไป และให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต

สรุปได้ว่าหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปมีความเป็นมายาวนาน และมีการปรับปรุงจุดมุ่งหมายเนื้อหาวิชาเพื่อให้เหมาะสมกับสภาพสังคม เศรษฐกิจแต่ละยุคสมัย ทั้งนี้เนื่องจากวิชาศึกษาทั่วไปเป็นวิชาก่อให้เกิดความรู้อย่างกว้างขวางแก่ผู้เรียน และนำความรู้ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมและการดำรงชีวิตประจำวัน

รูปแบบการจัดและการบริหารวิชาศึกษาทั่วไปในสถาบันอุดมศึกษาไทย

รูปแบบของหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปที่จัดสอนร่วมกันในมหาวิทยาลัยไทยนั้น เมื่อพิจารณาแล้วสามารถแบ่งได้เป็น 2 รูปแบบใหญ่ (ไพฑูรย์ สินลารัตน์. 2550: 73- 90)

1. แบบบังคับร่วม (Core Curriculum) เป็นหลักสูตรที่จัดวิชาให้ผู้เรียนทุกคนต้องเรียนเหมือนกันทั้งมหาวิทยาลัย โดยมีจุดมุ่งหมายหลักคือ ต้องการให้ผู้เรียนรับความรู้ความเข้าใจแนวคิด ค่านิยม และทักษะที่เหมือนกันหรือคล้ายคลึงกัน วิธีการจัดหลักสูตรแบบบังคับร่วมนี้ มหาวิทยาลัยจะจัดวิชาหลักจำนวนหนึ่งไว้ให้คนทุกคนทั้งมหาวิทยาลัยเรียน อาจจะเป็นวิชาเดียวให้เรียนกันทั้งมหาวิทยาลัยหรือวิชาที่ใกล้เคียงกันให้คนเลือกได้ ลักษณะรายวิชามักจะเป็นรายวิชาในเชิงของสหวิทยาการหรือบูรณาการ และมีลักษณะกว้างมากกว่าเจาะเฉพาะสาขาใดสาขาหนึ่ง หรือวิชาใดวิชา

หนึ่ง จึงมักจะดำเนินการโดยกลุ่มคนหรือร่วมกันคิดจากหลายสาขาวิชามากกว่าอยู่ในความรับผิดชอบของสาขาวิชาใดวิชาหนึ่ง หรือคณะใดคณะหนึ่ง ปัจจุบันมหาวิทยาลัยที่มีการจัดแบบบังคับร่วมชัดเจนคือ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยทักษิณ และมหาวิทยาลัยราชภัฏ

2. แบบบังคับกระจายหรือบังคับเลือก (Distribution Requirements) เป็นหลักสูตรบังคับที่ทุกคนจะต้องเรียน แต่ทุกคนเลือกเรียนวิชาต่าง ๆ กระจายกันออกไปได้แล้ว แต่ว่าหลักสูตรไหน คณะใด สนใจจะให้เรียนวิชาบังคับแบบใดบ้าง แนวคิดของการบังคับกระจายนี้เน้นที่ความแตกต่างของบุคคลหรือของศาสตร์ เพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้มีโอกาสสัมผัสและคุ้นเคยกับสาขาวิชาซึ่งอยู่นอกจากวิชาเอกของตนเอง หลักสูตรแบบบังคับกระจายนี้ยังแบ่งออกได้เป็น 3 ลักษณะ คือ

2.1 บังคับบางวิชาเลือกบางวิชา เป็นการกำหนดหมวดวิชาบังคับไว้แล้วให้ผู้เรียนเรียนวิชาบังคับในหมวดวิชาที่กำหนดไว้ส่วนหนึ่ง อีกส่วนหนึ่งผู้เรียนสามารถเลือกเรียนรายวิชาตามความสนใจจากหมวดวิชาที่กำหนดไว้ มหาวิทยาลัยไทย ส่วนใหญ่จัดเป็นแนวนี้ เช่น มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์

2.2 บังคับรายวิชาไว้ เป็นการกำหนดรายวิชาบังคับไว้ ผู้เรียนจะต้องเรียนรายวิชาเหล่านี้ให้ครบจึงจะจบหลักสูตร รายวิชาที่จัดนั้นมักจะเลือกจากคณะต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ 3 สาขาวิชาคือ สาขาสังคมศาสตร์ สาขามนุษยศาสตร์ และสาขาวิทยาศาสตร์

2.3 บังคับหน่วยกิตเลือกรายวิชาเอง รูปแบบนี้เป็นรูปแบบที่บังคับกระจายเต็มรูปคือหลักสูตรจะกำหนดไว้เป็นหมวดใหญ่ ๆ ซึ่งโดยทั่วไปก็จะครอบคลุม 2-3 หมวดหลัก ๆ คือ มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์และหรือภาษา แล้วก็จะกำหนดรายวิชาในแต่ละหมวดไว้ให้จำนวนหนึ่ง หรือบางทีก็ไม่กำหนดเลย แต่ให้ผู้เรียนเลือกเรียนเองจากคณะวิชาที่เกี่ยวข้อง โดยกำหนดหน่วยกิตบังคับไว้ในแต่ละหมวดวิชา มหาวิทยาลัยที่ใช้แนวคิดนี้อย่างเต็มที่ โดยให้นักศึกษาเลือกอย่างมีอิสระคือ หลักสูตรในปัจจุบันของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่จัดโดยสำนักงานจัดการศึกษาทั่วไป 18 หน่วยกิต แยกเป็นกลุ่มวิชาของกลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ และกลุ่มวิชาสหศาสตร์ โดยมหาวิทยาลัยจะกำหนดเพียงว่ากลุ่มวิชาต่าง ๆ ให้นักศึกษานักศึกษาเลือกเรียนอย่างน้อย 3 หน่วยกิตจากกลุ่มวิชาทั้งหมด

จากการศึกษาของบัณฑิต ถนอมชาติ (2547: บทคัดย่อ) เรื่อง แนวโน้มรูปแบบหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป ในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลในทศวรรษหน้า พบว่า โครงสร้างหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ยังคงไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต ประกอบด้วยรายวิชาบังคับร่วมและรายวิชาบังคับเลือก ซึ่งจะมีรายวิชามากกว่าที่จัดไว้ในปัจจุบัน และยังคงจัดให้ศึกษาในกลุ่มวิชาภาษากลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์ โดยการจัดรายวิชาที่มีลักษณะบูรณาการความรู้ ซึ่งเน้นเนื้อหาสาระที่มีความสัมพันธ์กับการดำเนินชีวิตในสังคม ความเป็นมนุษย์ ความเข้าใจเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร และการค้นคว้าให้ความรู้

สรุปได้ว่า สถาบันอุดมศึกษาสามารถจัดวิชาศึกษาทั่วไปโดยใช้รูปแบบใดรูปแบบหนึ่งหรือบางครั้งอาจจะมีอยู่ทั้ง 3 รูปแบบในสถาบันเดียวกัน แล้วแต่ว่าคณะใด สาขาวิชาใดจะเห็นเหมาะสมแล้วเลือกดำเนินการกันเอง เพื่อความเหมาะสม สะดวกและความคล่องตัวในการบริหารหลักสูตร

การจัดการศึกษาวิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย สงขลา

ซึ่งเดิมการจัดการศึกษาวิชาศึกษาทั่วไป จะใช้หลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2558) ซึ่งมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

หลักการและเหตุผลของหลักสูตร

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัยมุ่งมั่นที่จะผลิตบัณฑิตนักปฏิบัติที่มีความรอบรู้ มีความใฝ่รู้ เรียนรู้ตลอดชีวิต คิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบและมีเหตุผล ประกอบด้วยคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสาธารณะ มีทักษะด้านภาษาและการสื่อสาร ก้าวทันเทคโนโลยี คิดเป็น ทำเป็นอย่างชาญฉลาด มีทักษะชีวิต และดำรงตนอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การจัดการศึกษา วิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัย และสอดคล้องกับข้อกำหนดตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ.2558 ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยพิจารณาเห็นว่าหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไปที่ใช้อยู่ในปัจจุบันใช้มานานพอสมควรแล้ว เพื่อความเหมาะสมและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลกปัจจุบันและโลกอนาคต และเพื่อให้การจัดการหลักสูตรเป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2558 มหาวิทยาลัยจึงเห็นควรพิจารณาทบทวนและปรับปรุงหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไปให้ทันสมัย สำหรับใช้ในการจัดทำหลักสูตรใหม่และหลักสูตรปรับปรุงทุกหลักสูตรในระดับปริญญาตรีที่จะเปิดสอนตั้งแต่ปีการศึกษา 2559 เป็นต้นไป

การบรรลุวัตถุประสงค์ในการผลิตบัณฑิตดังกล่าว สามารถดำเนินการโดยการจัดการเรียนการสอนทั้งในหลักสูตรสาขาวิชาชีพ และในหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ทั้งนี้การจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย จะต้องได้ผลการเรียนรู้ (Learning Outcomes) ตามคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์

กลไกหนึ่งที่จะสร้างบัณฑิตที่พึงประสงค์ ให้มีความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์สามารถดำเนินการได้ โดยผ่านกระบวนการเรียนการสอนของหลักสูตรในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ตามแนวคิดการจัดการศึกษาหมวดวิชาศึกษาทั่วไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 ซึ่งกำหนดไว้ว่า “หมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมายถึง หมวดวิชาที่เสริมสร้างความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ให้มีความรอบรู้ อย่างกว้างขวาง เข้าใจ และเห็นคุณค่าของตนเอง ผู้อื่น สังคม ศิลปวัฒนธรรม และธรรมชาติ ใส่ใจต่อความเปลี่ยนแปลงของสรรพสิ่ง พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ดำเนินชีวิตอย่างมีคุณธรรม พร้อมให้ความช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ และเป็นพลเมืองที่มีคุณค่าของสังคมไทยและสังคมโลก”

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัยได้กำหนดให้นักศึกษาทุกหลักสูตรสาขาวิชาต้องเรียนรายวิชาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำนวนไม่น้อยกว่า 32 หน่วยกิต โดยมีแนวคิดให้การเรียนการสอนในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปเป็นการบูรณาการระหว่างศาสตร์ต่าง ๆ ทั้งสังคมศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ในอัตราส่วนที่เหมาะสม และให้ความสำคัญต่อกระบวนการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ฝึกปฏิบัติและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ดังนั้นจึงได้มีการปรับปรุงหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัย โดยได้ปรับปรุงและจัดทำรายวิชาศึกษาทั่วไปขึ้นใหม่ กำหนดเนื้อหาสาระในแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของมหาวิทยาลัย และปรัชญาวិชาศึกษาทั่วไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558

ปรัชญาของหลักสูตร

มุ่งเสริมสร้างความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ให้มีความรอบรู้อย่างกว้างขวาง เข้าใจ และเห็นคุณค่าของตนเอง ผู้อื่น สังคม ศิลปวัฒนธรรมและธรรมชาติ ใส่ใจต่อความเปลี่ยนแปลงของ สรรพสิ่ง พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ดำเนินชีวิตอย่างมีคุณธรรม พร้อมให้ความช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ และเป็นพลเมืองที่มีคุณค่าของสังคมไทยและสังคมโลก

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

เพื่อให้ให้นักศึกษา

1. มีคุณธรรมจริยธรรม พร้อมให้ความช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ เป็นพลเมืองที่มีคุณค่าของสังคมไทยและสังคมโลก
2. มีความเข้าใจและเห็นคุณค่าของตนเอง ผู้อื่น สังคม ศิลปวัฒนธรรม และ ธรรมชาติ
3. มีความรอบรู้อย่างกว้างขวาง มีนิสัยใฝ่รู้ พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง
4. มีความสามารถในการคิดเชิงสร้างสรรค์ คิดวิเคราะห์ การให้เหตุผลและการแก้ปัญหา
5. มีความสามารถเชิงตัวเลข การใช้ภาษาและเทคโนโลยีในการติดต่อสื่อสาร

กำหนดการใช้หลักสูตร

หลักสูตรปรับปรุงใหม่จะเริ่มใช้ในปีการศึกษา 2559 เป็นต้นไป

โครงสร้างและข้อกำหนดของหลักสูตร

โครงสร้างหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไปที่ปรับปรุงในปี พ.ศ. 2558 เป็นโครงสร้างที่กำหนดรายวิชาโดยยึดคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของมหาวิทยาลัย ครอบคลุมมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2552 และปรัชญาวิชาศึกษาทั่วไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 เป็นแกนในการจัดทำ

โครงสร้างหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไปประกอบด้วยรายวิชาในกลุ่มวิชาภาษา กลุ่มวิชา มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ และกลุ่ม สุขพลานามัยและนันทนาการ จำนวนหน่วยกิต รวมไม่น้อยกว่า 32 หน่วยกิต เพื่อให้บรรลุ วัตถุประสงค์ของหมวดวิชาศึกษาทั่วไป โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. กลุ่มวิชาภาษา

มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะในการใช้ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศอย่างน้อย 1 ภาษา ในด้านทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน เพื่อเป็นเครื่องมือในการศึกษาใน ระดับอุดมศึกษา เป็นเครื่องมือในการสื่อสารทางสังคมในชีวิตประจำวัน และเป็นเครื่องมือสื่อสารใน การแสวงหาความรู้ต่อไป

2. กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มุ่งพัฒนาผู้เรียนในด้านกระบวนการคิด วิเคราะห์ และแสวงหาความรู้ด้านมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ เพื่อให้รู้จักและเข้าใจตนเอง มีความรับผิดชอบ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มี คุณธรรมจริยธรรม และซาบซึ้งในวัฒนธรรมและอารยธรรมของมนุษย์ มีความเข้าใจในพฤติกรรมของ มนุษย์เกี่ยวกับสังคม เศรษฐกิจ การเมือง กฎหมาย และภูมิปัญญาท้องถิ่น มีจิตสำนึกในการอยู่

ร่วมกันในสังคมอย่างสันติ รวมทั้งตระหนักในหน้าที่รับผิดชอบ และ บทบาทที่พึงมีในฐานะสมาชิกของสังคม

3. กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

มุ่งพัฒนาผู้เรียนในการการแสวงหาความรู้จากธรรมชาติทั้งด้านชีวภาพและกายภาพ เข้าใจในความหมายและความสำคัญของกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่มีผลต่อวิถีชีวิตและความคิดของมนุษย์รวมทั้งสภาพแวดล้อมปัจจุบันและอนาคต รู้จักใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในการศึกษาค้นคว้าและการประยุกต์ใช้งานอันจะมีผลต่อการดำรงชีวิตประจำวันของมนุษย์ ตระหนักในความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติและรู้จักใช้ประโยชน์อย่างเหมาะสม เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน

4. กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์

มุ่งพัฒนาผู้เรียนในด้านกระบวนการคิด การคิดวิเคราะห์ การให้เหตุผลและการแก้ปัญหา มีนิสัยใฝ่รู้ และมีความคิดสร้างสรรค์

5. กลุ่มวิชาสุขภาพอนามัยและนันทนาการ

มุ่งพัฒนาผู้เรียนมีสุขภาพกาย สุขภาพจิต บุคลิกภาพ และอุปนิสัยที่ดี มีความเป็นผู้นำ ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ รู้จักกาลเทศะ ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ทั้งในฐานะผู้นำและผู้ตาม มีมนุษยสัมพันธ์และมารยาททางสังคมที่ดี

ซึ่งในปัจจุบันการจัดการศึกษาวิชาศึกษาทั่วไป จะใช้หลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2563) ซึ่งมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

ปรัชญาของหมวดวิชาศึกษาทั่วไป

มุ่งส่งเสริมบัณฑิตให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีคุณธรรมกำกับพร้อมด้วยสติปัญญาและจริยธรรม มีโลกทัศน์กว้างไกล ใฝ่รู้และมีจิตใจเสียสละ ตระหนักในคุณค่าของศิลปะและวัฒนธรรม มีบุคลิกภาพที่เหมาะสม มีสำนึกรับผิดชอบต่อส่วนรวมและนำความรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิตและดำรงตนในสังคม

ความสำคัญของหมวดวิชาศึกษาทั่วไป

การพัฒนาประเทศตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัย ให้เป็นคนดี คนเก่งและมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม นอกจากนี้เป้าหมายที่สำคัญสืบเนื่องจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) มาสู่แผนพัฒนาเศรษฐกิจ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) ที่ยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาอย่างมีส่วนร่วม โดยสนับสนุนการเจริญเติบโตของประเทศ โดยให้ประชาชนทุกช่วงวัยมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม ยกกระดับคุณภาพการศึกษา และการเรียนรู้ เพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคม ที่ต่างมีความหลากหลายของวัฒนธรรมภายใต้บริบทสังคมแบบพหุวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัยได้ตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลงทางสังคม จึงได้ดำเนินการปรับปรุงรายวิชาหมวดวิชา

ศึกษาทั่วไป เพื่อเป็นการปรับเปลี่ยนแนวคิด กระบวนการและวิธีการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น โดยใช้รูปแบบที่เน้นการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐาน (Problem-based Learning: PBL) การเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน (Project-based Learning : PjBL) การเรียนแบบลงมือปฏิบัติ (Active Learning) และกรณีศึกษา (Case Study) โดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของนักศึกษาให้สามารถร่วมแสดงความคิดเห็นอภิปรายหรือแก้ปัญหาตามโจทย์ที่กำหนด โดยใช้วิธีการที่หลากหลายไม่เน้นการบรรยาย เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยและสังคมโลกและส่งเสริมให้นักศึกษามีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ เป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 กรอบแนวคิดหมวดวิชาศึกษาทั่วไปและปณิธานของมหาวิทยาลัย “มุ่งผลิตนักปฏิบัติมืออาชีพที่สร้างสรรค์สังคม” หมวดวิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ที่ปรับปรุงใหม่ จำแนกออกเป็น 4 กลุ่มวิชา ได้แก่ กลุ่มวิชาคุณภาพชีวิตดี มีสุข กลุ่มวิชาพลเมืองดี วิถีประชาธิปไตย กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร และกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยมีคำอธิบายในแต่ละกลุ่มวิชา ดังนี้

1. กลุ่มวิชาคุณภาพชีวิตดี มีสุข

การพัฒนานิสัยในการประพฤติตนอย่างมีคุณธรรม จริยธรรมและด้วยความรับผิดชอบทั้งในส่วนตัวและส่วนรวม โดยการน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในการดำรงชีวิตมีสุขภาพกาย สุขภาพจิต ที่สามารถอยู่ได้ในสังคมอย่างมีความสุข

2. กลุ่มวิชาพลเมืองดี วิถีประชาธิปไตย

เป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตย ปฏิบัติตนตามกติกาทิศทางสังคม มีการยอมรับความหลากหลายและความแตกต่างทางความคิด มีความรับผิดชอบต่อสังคม และต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ รู้หน้าที่ของพลเมืองไทยและพลเมืองโลก ตามบริบทของพหุวัฒนธรรม

3. กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร

ความสามารถในการใช้ภาษาและการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์ในโลกไร้พรมแดน พัฒนาทักษะการพูด การฟัง การอ่าน การเขียน สามารถนำเสนอข้อมูลที่เหมาะสมตามวัตถุประสงค์และสถานการณ์ รู้เท่าทันสื่อและใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในโลกยุคดิจิทัล

4. กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

รู้ทันดิจิทัลเทคโนโลยีและนวัตกรรมในโลกปัจจุบันและอนาคต มีความคิดสร้างสรรค์และสามารถประยุกต์ใช้เพื่อสร้างโอกาสในการเป็นผู้ประกอบการ

วัตถุประสงค์ของหมวดวิชาศึกษาทั่วไป

1. เป็นมนุษยชาติดีและสมบูรณ์ มีคุณธรรมและจริยธรรม ในการครองตนอย่างสันติ ในสังคมพหุวัฒนธรรมเป็นพลเมืองที่มีคุณค่าของสังคมไทยและสังคมโลกอย่างอารยชนโดยน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติ

2. เป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ รอบรู้ด้านต่าง ๆ ตลอดจนมีความตระหนักและใส่ใจ ต่อความเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อม

3. เป็นผู้ใฝ่รู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 สามารถบูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ เพื่อพัฒนาหรือแก้ปัญหาสังคม มีคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการ สามารถสร้างโอกาสและเพิ่มมูลค่าให้กับตัวเอง ชุมชน สังคม และประเทศ

4. เป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพที่เหมาะสม มีคุณลักษณะตามค่านิยมไทย มีความสำนึกรับผิดชอบต่อตนเองและส่วนรวม มีจิตใจเสียสละและพร้อมให้ความช่วยเหลือแก่เพื่อนมนุษย์

5. เป็นบุคคลที่มีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ มีวิจรรณญาณ สามารถคิดคำนวณตัวเลข คิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดเชื่อมโยง เพื่อสร้างและสรุปองค์ความรู้ได้โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสืบค้น นำเสนอและสื่อสารภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ

ความหมายของความพึงพอใจ

ชริณี เดชจินดา (2535: 6) ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกนึกคิด หรือทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด หรือปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึกพอใจ จะเกิดขึ้นเมื่อความต้องการ ของบุคคลได้รับการตอบสนองหรือบรรลุจุดมุ่งหมายในระดับหนึ่ง ความรู้สึกดังกล่าวจะลดลงและไม่เกิดขึ้นหาก ความต้องการหรือจุดมุ่งหมายนั้นไม่ได้รับการตอบสนอง

สง่า ภู่มรงค์ (2540: 9) ได้กล่าวว่าความพึงพอใจหมายถึงความรู้สึกที่เกิดขึ้น เมื่อได้รับความสำเร็จ ตามความมุ่งหมาย หรือเป็นความรู้สึกขั้นสุดท้ายที่ได้รับผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์

ปริญญา จเรรัชต์และคณะ (2546: 3) กล่าวว่าความพึงพอใจ หมายถึง ทำที่ความรู้สึกหรือทัศนคติ ในทางที่ดีของบุคคลที่มีต่อสิ่งที่ปฏิบัติร่วมปฏิบัติหรือได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติโดยผลตอบแทนที่ได้รับรวมทั้ง สภาพแวดล้อมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเป็นปัจจัยทำให้เกิดความพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจ

จากความหมายของความพึง พอใจดังกล่าวพอสรุปความได้ว่า ความพึงพอใจเป็นทัศนคติอย่างหนึ่ง ที่เป็นนามธรรมเป็นความรู้สึกส่วนตัวทั้ง ทางด้านบวกและลบ ขึ้นอยู่กับการได้รับการตอบสนองเป็นสิ่งที่กำหนดพฤติกรรม ในการแสดงออกของบุคคลที่มี ผลต่อการเลือกที่จะปฏิบัติสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

แนวความคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ

วิชัย เหลืองธรรมชาติ (2531: 9) ได้ให้แนวความคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจว่า ความพึงพอใจมีส่วนเกี่ยวข้องกับความต้องการของมนุษย์ คือ พึงพอใจจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อความต้องการของมนุษย์ ได้รับการตอบสนองซึ่งมนุษย์ไม่ว่าอยู่ในที่ใดย่อมมีความต้องการขั้นพื้นฐานไม่ต่างกัน

สุเทพ พานิชพันธุ์ (2541: 5) ได้สรุปถึงสิ่งจูงใจที่ใช้เป็นเครื่องมือกระตุ้นให้บุคคลเกิดความพึงพอใจไว้ดังนี้

1. สิ่งจูงใจที่เป็นวัตถุได้แก่เงินสิ่งของ เป็นต้น
2. สภาพทางกายที่ปรารถนา คือ สิ่งแวดล้อมในการประกอบกิจกรรมต่างๆ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งอัน ก่อให้เกิดความสุขทางกาย

3. ผลประโยชน์ทางอุดมคติ หมายถึงสิ่งต่างๆ ที่สนองความต้องการของบุคคล

4. ผลประโยชน์ทางสังคม คือ ความสัมพันธ์อันดีที่มีต่อกับผู้ร่วมกิจกรรมอันจะทำให้เกิดความผูกพันความพึงพอใจ และสภาพการอยู่ร่วมกันอันเป็นความพึงพอใจของบุคคลในด้านสังคมหรือความมั่นคงในสังคมซึ่งจะทำให้รู้สึกมีหลักประกันและมีความมั่นคงในการประกอบกิจกรรม

ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกที่ดีที่ชอบที่พอใจหรือที่ประทับใจของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ได้รับ โดยสิ่งนั้นสามารถตอบสนองความต้องการทั้งด้านร่างกายและจิตใจบุคคลทุกคนมีความต้องการหลายสิ่งหลายอย่าง และมีความต้องการหลายระดับซึ่งหากได้รับการตอบสนองก็จะก่อให้เกิดความพึงพอใจ การจัดการเรียนรู้ใดๆ จะทำให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจการเรียนรู้นั้นจะต้องสนองความต้องการของผู้เรียนทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการ ที่ส่งผลต่อความพึงพอใจที่สำคัญสรุปได้ ดังนี้ ทฤษฎีลำดับขั้นของความต้องการ Maslow (Needs-Hierarchy Theory) เป็นทฤษฎีหนึ่งที่ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางโดยตั้งอยู่บนสมมติฐานเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์ดังนี้

1. ลักษณะความต้องการของมนุษย์ ได้แก่

1.1 ความต้องการของมนุษย์เป็นไปตามลำดับขั้นความสำคัญโดยเริ่มระดับความต้องการขั้นสูงสุด

1.2 มนุษย์มีความต้องการอยู่เสมอเมื่อความต้องการอย่างหนึ่งได้รับการตอบสนองแล้วก็มีความต้องการ สิ่งใหม่เข้ามาแทนที่

1.3 เมื่อความต้องการในระดับหนึ่งได้รับการตอบสนองแล้วจะไม่ก่อให้เกิดพฤติกรรมต่อสิ่งนั้นแต่จะมี ความต้องการในระดับสูงเข้ามาแทนและเป็นแรงจูงใจให้เกิดพฤติกรรมนั้น

1.4 ความต้องการที่เกิดขึ้นอาศัยซึ่งกันและกันมีลักษณะควบคู่คือเมื่อความต้องการอย่างหนึ่งยังไม่หมด สิ้นไปก็จะมีความต้องการอีกอย่างหนึ่งเกิดขึ้นมา

2. ลำดับขั้นความต้องการของมนุษย์ มี 5 ระดับ ได้แก่

2.1 ความต้องการพื้นฐานทางด้านร่างกาย (Physiological Needs) เป็นความต้องการเบื้องต้นเพื่อความอยู่รอดของชีวิต เช่น ความต้องการอาหาร น้ำ อากาศ เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรคที่อยู่อาศัย และความต้องการทางเพศ ความต้องการทางด้านร่างกายจะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของคนก็ต่อเมื่อความต้องการทั้งหมดของคนยังไม่ได้รับการตอบสนอง

2.2 ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย (Security Needs) เป็นความรู้สึกที่ต้องการความมั่นคงปลอดภัยในปัจจุบัน และอนาคตซึ่งรวมถึงความก้าวหน้าและความอบอุ่นใจ

2.3 ความต้องการทางสังคม (Social or Belonging Needs) ได้แก่ความต้องการที่จะเข้าร่วมและได้รับการ ยอมรับในสังคมความเป็นมิตรและความรักจากเพื่อน

2.4 ความต้องการที่จะได้รับการยกย่องหรือมีชื่อเสียง (Esteem Needs) เป็นความต้องการระดับสูง ได้แก่ ความต้องการอยากเด่นในสังคม รวมถึงความสำเร็จ ความรู้ความสามารถ ความเป็นอิสรภาพ และเสรีและการ เป็นที่ยอมรับนับถือของคนทั้งหลาย

2.5 ความต้องการที่จะประสบความสำเร็จในชีวิต (Self Actualization Needs) เป็นความต้องการระดับสูงของ มนุษย์ส่วนมากจะเป็นการนึกอยากจะเป็นอยากจะได้ตามความคิดเห็นของตัวเอง แต่ไม่สามารถแสวงหาได้ (Maslow.1970: 69-80)

การวัดความพึงพอใจ

ปริญญา จเรรัชต์และคณะ (2546: 5) กล่าวว่า มาตรวัดความพึงพอใจสามารถกระทำได้หลายวิธี ได้แก่

1. การใช้แบบสอบถามโดยผู้สอบถามจะออกแบบสอบถามเพื่อต้องการทราบความคิดเห็นซึ่งสามารถทำได้ในลักษณะที่กำหนด คำตอบให้เลือก หรือตอบคำถามอิสระ คำถามดังกล่าวอาจถามความพึงพอใจในด้านต่างๆ เช่นการบริการการบริหารและเงื่อนไขต่างๆ เป็นต้น
2. การสัมภาษณ์เป็นวิธีวัดความพึงพอใจทางตรงทางหนึ่งซึ่งต้องอาศัยเทคนิค และวิธีการที่ดีที่จะทำให้ ได้ข้อมูลที่แท้จริงได้
3. การสังเกตเป็นวิธีการวัดความพึงพอใจโดยสังเกตพฤติกรรมของบุคคลเป้าหมาย ไม่ว่าจะแสดงออก จากการพฤติกรรมทำทางวิธีนี้จะต้องอาศัยการกระทำอย่างจริงจังและการสังเกตอย่างมีระเบียบแบบแผน

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จันทิพร ยะบุญวัน (2554: 55) ได้ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไปของหลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหิดล พบว่านักศึกษามีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป ในด้านหลักสูตร ด้านอาจารย์ ด้านวิธีการสอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

วรรณพร ฉัตรทอง (2546: 110) ได้ศึกษาการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไปของหลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ตามความคิดเห็นของอาจารย์และนิสิต พบว่า นิสิตมีความเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป ในด้านการจัดหลักสูตร ด้านวิธีการสอน ว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

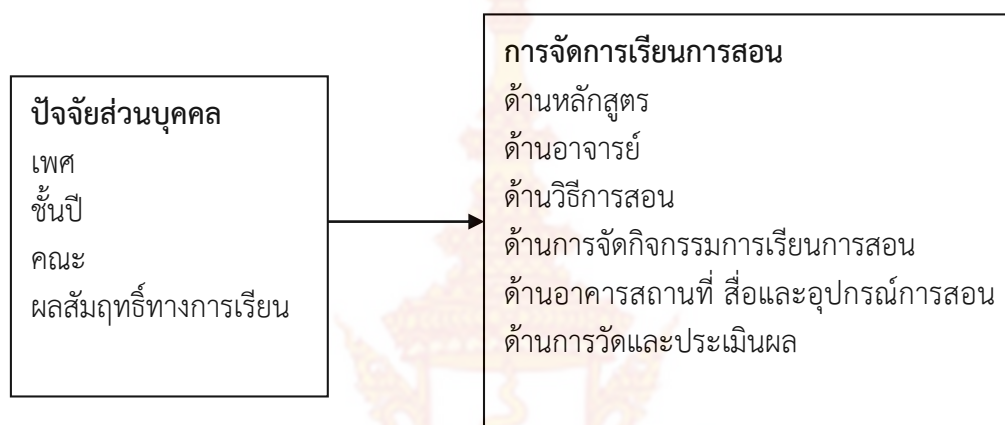
ปิยาภรณ์ ลักษมีพิเชษฐ์ (2547: 87) ได้ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพครู ของคณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏนครปฐม พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพครู ของคณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏนครปฐม ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล ว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก

ชูศรี สะพรั่ง (2549: 114) ได้ศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์ และนิสิตที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา พบว่า นิสิตมีความเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนของคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ในด้านวิธีการสอน ว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

ปัทมาสน์ บุญทรง (2555: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไปของหลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ตามความคิดเห็นของนักศึกษา พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไปของหลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โดยรวม และในแต่ละด้านมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก โดยนักศึกษามีชั้นปีต่างกัน มีความเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไปของหลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โดยรวม ด้านวิธีการสอน และด้านอาคารสถานที่ สื่อและอุปกรณ์การสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยนักศึกษามีกลุ่มสาขาวิชาต่างกันมีความเห็นต่อการ

จัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไปของหลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โดยรวม และในแต่ละด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไปของหลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โดยรวม และในแต่ละด้าน ไม่แตกต่างกัน

2.3 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้วางแผนวิธีการดำเนินการวิจัยเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์เป็นขั้นตอนต่าง ๆ อันได้แก่ ประชากรและการสุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการ การทดสอบเครื่องมือ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและการสุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย สงขลา ภาคการเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 8,470 คน แบ่งเป็น 5 คณะ ได้แก่ คณะศิลปศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ และ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี โดยมีจำนวนประชากรในแต่ละคณะดังนี้

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากร

คณะ	จำนวนประชากร
1. คณะศิลปศาสตร์	1,525
2. คณะวิศวกรรมศาสตร์	2,369
3. คณะบริหารธุรกิจ	3,085
4. คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์	638
5. คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี	853
รวม	8,470

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย สงขลา ภาคการเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 โดยผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (Sample size) โดยใช้การคำนวณจากสูตรของ Taro Yamane (Taro Yamane, 1970) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% โดยใช้สูตรการคำนวณดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

โดย

n	คือ	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างหรือจำนวนตัวอย่าง
N	คือ	ขนาดของประชากร
e	คือ	ค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับให้เกิด (0.05)

โดยสามารถคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้ดังต่อไปนี้

$$n = \frac{8,470}{1 + 8,470(0.05)^2}$$
$$= 381.96 \quad \text{หรือประมาณ } 382 \text{ คน}$$

จากการคำนวณตามสูตรข้างต้น ที่ค่าความคลาดเคลื่อน 0.05 ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 382 คน และได้ทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) แบบเป็นสัดส่วน ในการศึกษาครั้งนี้ได้แบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็น 5 คณะ หลังจากได้จำนวนตัวอย่างในแต่ละคณะ ดังรายละเอียดในตารางที่ 3.2 แล้ว ขั้นตอนต่อไปดำเนินการสุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จนได้ตัวอย่างจนครบตามที่กำหนดไว้

ตารางที่ 3.2 สรุปจำนวนประชากรและจำนวนตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

คณะ	จำนวนประชากร	จำนวนตัวอย่าง
1. คณะศิลปศาสตร์	1,525	69
2. คณะวิศวกรรมศาสตร์	2,369	107
3. คณะบริหารธุรกิจ	3,085	139
4. คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์	638	29
5. คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี	853	38
รวม	8,470	382

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เพื่อให้การวิจัยสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ผู้วิจัยได้ออกแบบสอบถามที่สอดคล้องกับประเด็นต่าง ๆ ที่ต้องการทราบ โดยใช้ตัวแปรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องซึ่งจากหลักการแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง แบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของนักศึกษาได้แก่ เพศ ชั้นปี คณะ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นลักษณะคำถามปลายปิดที่มีคำตอบไว้ให้เลือกตอบ (Check List) เตรียมไว้โดยการเลือกตอบจากหลายคำตอบ

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไป โดยใช้ค่าเฉลี่ยในการวัดค่าระดับความพึงพอใจของการจัดการเรียนการสอนในด้านต่าง ๆ โดยใช้มาตรวัดของลิเคิร์ต (Likert Scale) กำหนดมาตรวัดเป็น 5 ชั้น ตามลำดับความสำคัญ

คะแนน	ระดับความสำคัญ
5	มากที่สุด
4	มาก
3	ปานกลาง
2	น้อย
1	น้อยที่สุด

หลังจากได้ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับความสำคัญของแต่ละปัจจัยแล้ว การวิเคราะห์จะนำข้อมูลที่ได้มาคำนวณหาค่าเฉลี่ย สำหรับเกณฑ์ที่ใช้ในการแปลความหมายได้กำหนดเป็นช่วงคะแนน เริ่มตั้งแต่ 1.00 ถึง 5.00 โดยแบ่งช่วงคะแนนสำหรับแต่ละระดับไว้เท่า ๆ กันโดยให้มีอันตรภาคขั้นเท่ากัน คือ 0.8 ซึ่งคำนวณมาจากค่าพิสัย

ช่วงคะแนน	ระดับความสำคัญ
1.00-1.80	น้อยที่สุด
1.81-2.60	น้อย
2.61-3.40	ปานกลาง
3.41-4.20	มาก
4.21-5.00	มากที่สุด

3.3 การทดสอบเครื่องมือ

การตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา (Content Validity)

เมื่อสร้างแบบสอบถามเสร็จแล้วได้นำเสนอแบบสอบถามต่อผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน คือ ผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติ ซึ่งมีประสบการณ์สอนสถิติเป็นเวลา 20 ปี ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัย ซึ่งมีประสบการณ์สอนด้านภาษาไทยและการศึกษาวิจัยเป็นเวลา 25 ปี และผู้เชี่ยวชาญด้านระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ จิตวิทยา และสังคม มีประสบการณ์สอน 24 ปี เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหา ความถูกต้องครอบคลุมของเนื้อหาตลอดจนการสื่อความหมาย จากนั้นนำแบบสอบถามที่ได้ไปปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านก่อนนำไปใช้

การวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือของแบบสอบถาม (Reliability Analysis)

เพื่อให้แน่ใจว่าข้อคำถามมีความน่าเชื่อถือทางสถิติ วิธีการทดสอบกระทำโดยนำแบบสอบถามที่ทดลองทำจำนวน 30 ชุด ไปตรวจสอบคำตอบ โดยทำการทดสอบความน่าเชื่อถือในครั้งนี้อยู่ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น (α) จากการทดสอบ ได้ค่า α มีค่าเท่ากับ 0.893 จากนั้นนำแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบไปแจกให้กลุ่มตัวอย่างเพื่อทำการรวบรวมข้อมูลต่อไป

3.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ใช้ข้อมูลจาก 2 แหล่ง คือ ข้อมูลปฐมภูมิ (primary data) และข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data) โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (primary data) เป็นข้อมูลที่เก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย สงขลา ภาคการเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 382 คน
2. ข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data) ได้ข้อมูลจากการรวบรวมเอกสารต่าง ๆ บทความ และบทวิเคราะห์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับงานวิจัย ซึ่งได้จากหนังสือพิมพ์ และนิตยสารต่าง ๆ รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากห้องสมุดตามสถาบันการศึกษา และองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน

3.5 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

แบบสอบถามที่ได้รวบรวมมาแล้วนั้น ได้นำมาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ อีกครั้งหนึ่ง ก่อนที่จะนำข้อมูลที่ได้นำไปเข้ารหัสลงสู่เครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Sciences: SPSS/ PC⁺) ซึ่งประกอบด้วยค่าสถิติดังต่อไปนี้ ได้แก่

1. ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ชั้นปี คณะ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ และร้อยละ
2. ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไป วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย (mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)
3. การเปรียบเทียบความแตกต่างของความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำแนกตามข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นการทดสอบสมมติฐาน และวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 โดยสถิติที่ใช้ทดสอบในการศึกษาค้างนี้ คือ t-test และ F test (one way ANOVA) หรือการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธี LSD

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย สงขลา ซึ่งประกอบด้วย การนำเสนอรายละเอียดเกี่ยวกับสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล และผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
SD	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
F	แทน	ค่าสถิติทดสอบ F
t	แทน	ค่าสถิติทดสอบ t
Sig	แทน	ค่าความน่าจะเป็น
*	แทน	ค่าความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยเสนอเป็น 4 ตอน ตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไป

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไป

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวน และร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (n=382)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	155	40.6
หญิง	227	59.4
ชั้นปีที่กำลังศึกษา		
ปี 1	124	32.4
ปี 2	112	29.3
ปี 3	64	16.8
ปี 4	56	14.7
มากกว่าปีที่ 4	26	6.8
คณะ		
คณะศิลปศาสตร์	69	18.1
คณะวิศวกรรมศาสตร์	107	28.0
คณะบริหารธุรกิจ	139	36.4
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี	38	9.9
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์	29	7.6
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		
คะแนนเฉลี่ยสะสมน้อยกว่า 2.00	11	2.9
คะแนนเฉลี่ยสะสมระหว่าง 2.00-3.00	216	56.5
คะแนนเฉลี่ยสะสมมากกว่า 3.00	155	40.6

จากตารางที่ 4.1 สามารถสรุปผลได้ดังนี้

1. เพศ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 59.4 และเพศชาย ร้อยละ 40.6
2. ชั้นปีที่กำลังศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่กำลังศึกษาระดับชั้นปีที่ 1 ร้อยละ 32.4 รองลงมา คือ ชั้นปีที่ 2 ร้อยละ 29.3 ชั้นปีที่ 3 ร้อยละ 16.8 ชั้นปีที่ 4 ร้อยละ 14.7 และกลุ่มตัวอย่างที่น้อยที่สุด คือ มากกว่าชั้นปีที่ 4 ร้อยละ 6.8 ตามลำดับ
3. คณะ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ศึกษาคณะบริหารธุรกิจ ร้อยละ 36.4 รองลงมา คือ คณะวิศวกรรมศาสตร์ ร้อยละ 28.0 คณะศิลปศาสตร์ ร้อยละ 18.1 คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี ร้อยละ 9.9 และกลุ่มตัวอย่างที่น้อยที่สุด คือ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ร้อยละ 7.6 ตามลำดับ

4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมระหว่าง 2.00-3.00 ร้อยละ 56.5 รองลงมา มีคะแนนเฉลี่ยสะสมมากกว่า 3.00 ร้อยละ 40.6 และกลุ่มตัวอย่างที่น้อยที่สุด มีคะแนนเฉลี่ยสะสมน้อยกว่า 2.00 ร้อยละ 2.9 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไป

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ด้านหลักสูตร

ด้านหลักสูตร	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
1. จุดมุ่งหมายของหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปกำหนดไว้ อย่างชัดเจน	4.17	0.625	มาก
2. จำนวนหน่วยกิตของหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปมี ความเหมาะสม	4.04	0.659	มาก
3. เนื้อหาแต่ละรายวิชามีความทันสมัยและสามารถ นำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันของผู้เรียน	4.07	0.793	มาก
4. เนื้อหาวิชาสอดแทรกแนวคิดด้านคุณธรรมและ จริยธรรม	3.98	0.765	มาก
5. หลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปในแต่ละหมวดวิชา มี รายวิชาที่หลากหลายให้ผู้เรียนเลือกเรียนตาม ความสนใจ	3.96	0.841	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	4.04	0.545	มาก

จากตารางที่ 4.2 สรุปได้ดังนี้ ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ด้านหลักสูตร โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.04 และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้อ กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ด้านหลักสูตร รายข้อ อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ จุดมุ่งหมายของหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปกำหนดไว้อย่างชัดเจน มีค่าเฉลี่ย 4.17 รองลงมา คือ เนื้อหาแต่ละรายวิชามีความทันสมัยและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ย 4.07 จำนวนหน่วยกิตของหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปมีความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ย 4.04 เนื้อหาวิชาสอดแทรกแนวคิดด้านคุณธรรมและจริยธรรม มีค่าเฉลี่ย 3.98 โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ หลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปในแต่ละหมวดวิชา มีรายวิชาที่หลากหลายให้ผู้เรียนเลือกเรียนตามความสนใจ มีค่าเฉลี่ย 3.96

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนหมวด
วิชาศึกษาทั่วไป ด้านอาจารย์

ด้านอาจารย์	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
1. สัดส่วนของอาจารย์ต่อจำนวนนักศึกษาในแต่ละรายวิชาเหมาะสมกับขนาดชั้นเรียน	4.02	0.797	มาก
2. มีการจัดอาจารย์ผู้สอนที่มีความรู้และประสบการณ์ในการสอนวิชาศึกษาทั่วไปมาสอนในแต่ละรายวิชา	4.23	0.695	มากที่สุด
3. อาจารย์ผู้สอนมีการวางแผนการสอน จัดลำดับเนื้อหาวิชาได้อย่างเหมาะสม และดำเนินการสอนตามลำดับที่จัดไว้	4.19	0.698	มาก
4. อาจารย์ผู้สอนเปิดโอกาสให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็น และยอมรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษา	4.21	0.731	มากที่สุด
5. อาจารย์ผู้สอนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อนักศึกษา	4.29	0.741	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	4.19	0.541	มาก

จากตารางที่ 4.3 สรุปได้ดังนี้ ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไปด้านอาจารย์ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.19 และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มี 3 ข้อที่กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ด้านอาจารย์ รายข้ออยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ อาจารย์ผู้สอนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อนักศึกษา มีค่าเฉลี่ย 4.29 รองลงมา คือ มีการจัดอาจารย์ผู้สอนที่มีความรู้และประสบการณ์ ในการสอนวิชาศึกษาทั่วไปมาสอนในแต่ละรายวิชา มีค่าเฉลี่ย 4.23 อาจารย์ผู้สอนเปิดโอกาสให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็น และยอมรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษา มีค่าเฉลี่ย 4.21 และมี 2 ข้อ ที่กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ด้านอาจารย์ รายข้อ อยู่ในระดับมาก ได้แก่ อาจารย์ผู้สอนมีการวางแผนการสอน จัดลำดับ เนื้อหาวิชาได้อย่างเหมาะสม และดำเนินการสอน ตามลำดับที่จัดไว้ มีค่าเฉลี่ย 4.19 โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สัดส่วนของอาจารย์ต่อจำนวนนักศึกษาในแต่ละรายวิชาเหมาะสมกับขนาดชั้นเรียน มีค่าเฉลี่ย 4.02

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนหมวด
วิชาศึกษาทั่วไป ด้านวิธีการสอน

ด้านวิธีการสอน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
1. อาจารย์ผู้สอนชี้แจงวัตถุประสงค์และรายละเอียด ของเนื้อหาวิชาให้ผู้เรียนทราบก่อนการสอน	4.31	0.720	มากที่สุด
2. มีการทำเอกสารและตำราประกอบการเรียน	4.10	0.793	มาก
3. มีการใช้เทคนิคและวิธีการสอนที่หลากหลายตาม ลักษณะของเนื้อหาวิชาที่สอน	4.13	0.734	มาก
4. มีการจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็น ศูนย์กลาง	4.05	0.823	มาก
5. เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้เลือกศึกษาค้นคว้าตาม หัวข้อที่สนใจภายในขอบข่ายของเนื้อหาวิชาที่ กำหนด	4.00	0.789	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	4.12	0.597	มาก

จากตารางที่ 4.4 สรุปได้ดังนี้ ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไป
ด้านวิธีการสอน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.12 และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มี 1 ข้อ
ที่กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ด้านวิธีการสอน รายข้อ
อยู่ในระดับมากที่สุด คือ อาจารย์ผู้สอนชี้แจงวัตถุประสงค์และรายละเอียด ของเนื้อหาวิชาให้ผู้เรียนทราบ
ก่อนการสอน มีค่าเฉลี่ย 4.31 และมี 4 ข้อ ที่กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอน
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ด้านวิธีการสอน รายข้อ อยู่ในระดับมาก ได้แก่ มีการใช้เทคนิคและวิธีการสอนที่
หลากหลายตามลักษณะของเนื้อหาวิชาที่สอน มีค่าเฉลี่ย 4.13 มีการทำเอกสารและตำราประกอบ
การเรียน มีค่าเฉลี่ย 4.10 มีการจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มีค่าเฉลี่ย 4.05
โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้เลือกศึกษาค้นคว้าตามหัวข้อที่สนใจภายใน
ขอบข่ายของเนื้อหาวิชาที่กำหนด มีค่าเฉลี่ย 4.00

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนหมวด
วิชาศึกษาทั่วไป ด้านการจัดกิจกรรมและการเรียนการสอน

ด้านการจัดกิจกรรมและการเรียนการสอน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
1. มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาในแต่ละรายวิชา	3.99	0.746	มาก
2. มีกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างเหมาะสม	4.00	0.753	มาก
3. มีกิจกรรมการเรียนการสอนส่งเสริมให้นักศึกษาได้ฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์เพื่อแสวงหาคำตอบหรือสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง	4.07	0.739	มาก
4. มีกิจกรรมการเรียนการสอนนอกห้องเรียนส่งเสริมให้นักศึกษาได้รับความรู้และประสบการณ์ตรง	3.77	0.899	มาก
5. มีการเชิญวิทยากรภายนอกที่มีความรู้และประสบการณ์มาบรรยายพิเศษได้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา	3.55	1.075	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	3.87	0.654	มาก

จากตารางที่ 4.5 สรุปได้ดังนี้ ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ด้านการจัดกิจกรรมและการเรียนการสอน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.87 และเมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า ทุกข้อกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ด้านการจัดกิจกรรมและการเรียนการสอน รายข้อ อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีกิจกรรมการเรียนการสอนส่งเสริมให้นักศึกษาได้ฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์เพื่อแสวงหาคำตอบหรือสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองมีค่าเฉลี่ย 4.07 รองลงมา คือ มีกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างเหมาะสม มีค่าเฉลี่ย 4.00 มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาในแต่ละรายวิชา มีค่าเฉลี่ย 3.99 มีกิจกรรมการเรียนการสอนนอกห้องเรียนส่งเสริมให้นักศึกษาได้รับความรู้และประสบการณ์ตรง มีค่าเฉลี่ย 3.77 โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีการเชิญวิทยากรภายนอกที่มีความรู้และประสบการณ์มาบรรยายพิเศษได้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา มีค่าเฉลี่ย 3.55

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนหมวด
วิชาศึกษาทั่วไป ด้านอาคารสถานที่ สื่อ และอุปกรณ์การสอน

ด้านอาคารสถานที่ สื่อ และอุปกรณ์การสอน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
1. ขนาดของห้องเรียนเหมาะสมกับจำนวนนักศึกษา ในแต่ละรายวิชา	4.05	0.876	มาก
2. อุปกรณ์ครุภัณฑ์ในห้องเรียน เช่น กระดาน ปากกา เครื่องขยายเสียง คอมพิวเตอร์ เครื่องฉายสไลด์ มี เพียงพอ และอยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน	3.79	0.934	มาก
3. สื่อ และอุปกรณ์การเรียนการสอนมีความทันสมัย และเหมาะสมกับเนื้อหาวิชา	3.95	0.829	มาก
4. ห้องเรียนมีอุณหภูมิ และแสงสว่างที่เหมาะสม	3.96	0.883	มาก
5. จำนวนคอมพิวเตอร์สำหรับสืบค้นข้อมูลเพียงพอ กับนักศึกษา	3.65	1.050	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	3.88	0.727	มาก

จากตารางที่ 4.6 สรุปได้ดังนี้ ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไป
ด้านอาคารสถานที่ สื่อ และอุปกรณ์การสอน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.88 และเมื่อ
พิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้อกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษา
ทั่วไป ด้านอาคารสถานที่ สื่อ และอุปกรณ์การสอน รายข้อ อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ
มีขนาดของห้องเรียนเหมาะสมกับจำนวนนักศึกษาในแต่ละรายวิชา มีค่าเฉลี่ย 4.05 รองลงมา คือ มี
ห้องเรียนมีอุณหภูมิ และแสงสว่างที่เหมาะสม มีค่าเฉลี่ย 3.96 มีสื่อ และอุปกรณ์การเรียนการสอนมีความ
ทันสมัย และเหมาะสมกับเนื้อหาวิชา มีค่าเฉลี่ย 3.95 มีอุปกรณ์ครุภัณฑ์ในห้องเรียน เช่น กระดาน
ปากกา เครื่องขยายเสียง คอมพิวเตอร์ เครื่องฉายสไลด์ มีเพียงพอ และอยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน มีค่าเฉลี่ย
3.79 โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ย น้อยที่สุด คือ จำนวนคอมพิวเตอร์สำหรับสืบค้นข้อมูลเพียงพอกับนักศึกษา มี
ค่าเฉลี่ย 3.65

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนหมวด
วิชาศึกษาทั่วไป ด้านการวัดและประเมินผล

ด้านการวัดและประเมินผล	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
1. มีการชี้แจงเกณฑ์การให้คะแนน และวิธีการวัดและประเมินผลให้นักศึกษาทราบอย่างชัดเจน	4.29	0.728	มากที่สุด
2. วิธีวัดและประเมินผลในแต่ละรายวิชาสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ในรายวิชานั้น	4.24	0.695	มากที่สุด
3. มีการวัดและประเมินผลการเรียนโดยใช้ข้อสอบแบบอัตนัยเพื่อวัดการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียน	4.23	0.679	มากที่สุด
4. มีการวัดและประเมินผลการเรียนโดยใช้ข้อสอบแบบปรนัยเพื่อความครอบคลุมตามเนื้อหาวิชา	4.11	0.753	มาก
5. มีการแจ้งผลการวัดและประเมินผลกาเรียนให้นักศึกษาทราบ	4.22	0.732	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	4.22	0.587	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.7 สรุปได้ดังนี้ ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไปด้านการวัดและประเมินผล โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.22 และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่ามี 4 ข้อที่กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ด้านการวัดและประเมินผล รายข้อ อยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการชี้แจงเกณฑ์การให้คะแนนและวิธีการวัดและประเมินผลให้นักศึกษาทราบอย่างชัดเจนมีค่าเฉลี่ย 4.29 รองลงมา คือ วิธีวัดและประเมินผลในแต่ละรายวิชาสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ในรายวิชานั้น มีค่าเฉลี่ย 4.24 มีการวัดและประเมินผลการเรียนโดยใช้ข้อสอบแบบอัตนัยเพื่อวัดการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ย 4.23 มีการแจ้งผลการวัดและประเมินผลกาเรียนให้นักศึกษาทราบ มีค่าเฉลี่ย 4.22 และมี 1 ข้อ ที่กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ด้านการวัดและประเมินผล รายข้อ อยู่ในระดับมาก ได้แก่ มีการวัดและประเมินผลการเรียนโดยใช้ข้อสอบแบบปรนัยเพื่อความครอบคลุมตามเนื้อหาวิชา มีค่าเฉลี่ย 4.11

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนหมวด
วิชาศึกษาทั่วไป โดยภาพรวม

ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนหมวด วิชาศึกษาทั่วไป	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปลผล
ด้านหลักสูตร	4.04	0.545	มาก
ด้านอาจารย์	4.19	0.541	มาก
ด้านวิธีการสอน	4.12	0.597	มาก
ด้านการจัดกิจกรรมและการเรียนการสอน	3.87	0.654	มาก
ด้านอาคารสถานที่ สื่อ และอุปกรณ์การสอน	3.88	0.727	มาก
ด้านการวัดและประเมินผล	4.22	0.587	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	4.05	0.482	มาก

จากตารางที่ 4.8 สรุปได้ดังนี้ ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไป โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.05 และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มี 1 ด้านที่กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไป อยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านการวัดและประเมินผล มีค่าเฉลี่ย 4.22 และมี 5 ด้าน ที่กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไป อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านอาจารย์ มีค่าเฉลี่ย 4.19 ด้านวิธีการสอน มีค่าเฉลี่ย 4.12 ด้านหลักสูตร มีค่าเฉลี่ย 4.04 ด้านอาคารสถานที่ สื่อ และอุปกรณ์การสอน มีค่าเฉลี่ย 3.88 และด้านที่มีค่าน้อยที่สุด คือ ด้านการจัดกิจกรรมและการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ย 3.87 ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนหมวด วิชาศึกษาทั่วไป จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ตารางที่ 4.9 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชา
ศึกษาทั่วไปจำแนกตามเพศ

	เพศ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	t	Sig
ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียน	ชาย	4.07	0.456	0.575	0.565
การสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไป	หญิง	4.04	0.518		

จากตารางที่ 4.9 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอน
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำแนกตามเพศ พบว่า กลุ่มตัวอย่างเพศชาย มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียน

การสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไป สูงกว่าเพศหญิง อย่างไรก็ตามเมื่อทำการทดสอบความแตกต่างของความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำแนกตามเพศ พบว่า ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.10 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำแนกตามชั้นปีที่กำลังศึกษา

	ชั้นปีที่กำลังศึกษา	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	F	Sig
ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไป	ปี 1	4.13	0.477	3.097	0.016*
	ปี 2	4.04	0.498		
	ปี 3	3.90	0.499		
	ปี 4	4.11	0.398		
	มากกว่า ชั้นปีที่ 4	3.94	0.476		

จากตารางที่ 4.10 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำแนกตามชั้นปีที่กำลังศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 1 มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไป มากที่สุด และกลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 3 มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไป น้อยที่สุด อย่างไรก็ตาม เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างของความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำแนกตามชั้นปีที่กำลังศึกษา โดยใช้สถิติ F-test พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำแนกตามชั้นปีที่กำลังศึกษา เป็นรายคู่ ด้วยวิธี LSD ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ดังรายละเอียดในตาราง 4.11

ตารางที่ 4.11 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอน
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำแนกตามชั้นปีที่กำลังศึกษา เป็นรายคู่ ด้วยวิธี LSD

ชั้นปีที่กำลังศึกษา	ชั้นปีที่กำลังศึกษา				มากกว่าชั้นปีที่ 4
	ปี 1	ปี 2	ปี 3	ปี 4	
ปี 1		0.094	0.234*	0.030	0.194
ปี 2			0.140	0.065	0.099
ปี 3				0.205*	0.041
ปี 4					0.164
มากกว่า ชั้นปีที่ 4					

จากตารางที่ 4.11 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำแนกตามชั้นปีที่กำลังศึกษา เป็นรายคู่ ด้วยวิธี LSD ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า คู่ที่มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไปแตกต่างกันมากที่สุด คือ กลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 3 กับ ชั้นปีที่ 1 โดยมีค่าความแตกต่างเท่ากับ 0.234 รองลงมา คือ กลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 3 กับ ชั้นปีที่ 4 โดยมีค่าความแตกต่างเท่ากับ 0.205

ตารางที่ 4.12 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำแนกตามคณะ

	คณะ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	F	Sig
ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไป	คณะศิลปศาสตร์	3.91	0.422	10.120	0.000*
	คณะวิศวกรรมศาสตร์	4.02	0.508		
	คณะบริหารธุรกิจ	4.24	0.402		
	คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี	3.90	0.559		
	คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์	3.82	0.481		

จากตารางที่ 4.12 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำแนกตามคณะ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาคณะบริหารธุรกิจ มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไป มากที่สุด และกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไป น้อยที่สุด อย่างไรก็ตามเมื่อทำการทดสอบความแตกต่างของความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำแนกตามคณะ โดยใช้สถิติ F-test พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำแนกตามคณะ เป็นรายคู่ ด้วยวิธี LSD ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ดังรายละเอียดในตาราง 4.13

ตารางที่ 4.13 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำแนกตามคณะ เป็นรายคู่ ด้วยวิธี LSD

คณะ	คณะ				
	คณะศิลปศาสตร์	คณะวิศวกรรมศาสตร์	คณะบริหารธุรกิจ	คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี	คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
คณะศิลปศาสตร์		0.110	0.327*	0.003	0.087
คณะวิศวกรรมศาสตร์			0.216*	0.114	0.197
คณะบริหารธุรกิจ				0.330*	0.414*
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี					0.084
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์					

จากตารางที่ 4.13 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำแนกตามคณะ เป็นรายคู่ ด้วยวิธี LSD ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า คู่ที่มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไป แตกต่างกันอย่างมากที่สุด คือ กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาคณะบริหารธุรกิจ กับ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ โดยมีค่าความแตกต่างเท่ากับ 0.414 รองลงมา คือ กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาคณะบริหารธุรกิจ กับ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี โดยมีค่าความแตกต่างเท่ากับ 0.330 กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาคณะบริหารธุรกิจ กับ

คณะศิลปศาสตร์ โดยมีค่าความแตกต่างเท่ากับ 0.327 และ กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาคณะบริหารธุรกิจ กับ คณะวิศวกรรมศาสตร์ โดยมีค่าความแตกต่างเท่ากับ 0.216 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.14 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอน
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	F	Sig
ความพึงพอใจต่อการ	คะแนนเฉลี่ยสะสมน้อยกว่า 2.00	4.12	0.495	0.105	0.901
จัดการเรียนการสอน	คะแนนเฉลี่ยสะสมระหว่าง 2.00-3.00	4.06	0.494		
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	คะแนนเฉลี่ยสะสมมากกว่า 3.00	4.05	0.465		

จากตารางที่ 4.14 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอน
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมน้อยกว่า 2.00 มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไป มากที่สุด และกลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมมากกว่า 3.00 มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไป น้อยที่สุด อย่างไรก็ตามเมื่อทำการทดสอบความแตกต่างของความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอน
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้สถิติ F-test พบว่า ไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอน หมวดวิชาศึกษาทั่วไป

ตารางที่ 4.15 แสดงจำนวน ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอน
สอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไป

ข้อเสนอแนะ	จำนวน
ควรมี รายวิชาใหม่ๆ ที่มีความทันสมัยมากขึ้น	14
ควรมีกิจกรรม หรือศึกษาดูงานนอกสถานที่	9
เนื้อหาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปควรมีความเข้มข้นมากขึ้น	7
ควรปรับปรุงสัดส่วนระหว่างอาจารย์ นักศึกษา และอุปกรณ์ในห้องเรียนให้เหมาะสม	4
ควรมีสื่อการสอนให้ทันสมัยกว่านี้	3

จากตารางที่ 4.15 สามารถสรุปผลได้ดังนี้ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เสนอแนะว่าควรมี รายวิชา
ใหม่ๆ ที่มีความทันสมัยมากขึ้น จำนวน 14 คะแนน รองลงมา คือ ควรมีกิจกรรม หรือศึกษาดูงานนอก

สถานที่ จำนวน 9 คณะ เนื้อหาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปควรมีความเข้มข้นมากขึ้น จำนวน 7 คณะ
ควรปรับปรุงสัดส่วนระหว่างอาจารย์ นักศึกษา และอุปกรณ์ในห้องเรียนให้เหมาะสม จำนวน 4 คณะ
และควรมีสื่อการสอนให้ทันสมัยกว่านี้ จำนวน 3 คณะ ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย สงขลา ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไปของหลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย สงขลา 2) เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไปของหลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย สงขลา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของนักศึกษา

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชมงคลศรีวิชัย สงขลา ภาคการเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 382 คน โดยผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้การคำนวณจากสูตรของ Taro Yamane (Taro Yamane, 1970) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ในการศึกษาครั้งนี้ใช้ข้อมูลจาก 2 แหล่ง คือ ข้อมูลปฐมภูมิ (primary data) เป็นข้อมูลที่เก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษามหาวิทยาลัยราชมงคลศรีวิชัย สงขลา ภาคการเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 และข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data) ได้ข้อมูลจากการรวบรวมเอกสารต่าง ๆ บทความ และบทวิเคราะห์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับงานวิจัย ซึ่งได้จากหนังสือพิมพ์ และนิตยสารต่าง ๆ รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากห้องสมุดตามสถาบันการศึกษา และองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ 1) สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เป็นการนำข้อมูลที่รวบรวมได้จากการสำรวจมาวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่แล้วนำมาแปลงค่าเป็นร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) 2) สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Analysis) เป็นการทดสอบสมมติฐาน และวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 โดยสถิติที่ใช้ทดสอบในการศึกษาครั้งนี้ คือ t-test / F test (one way ANOVA) หรือการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เพื่อทำการวิเคราะห์ว่าความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชมงคลศรีวิชัย สงขลา แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

5.1 สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ซึ่งจำนวน 1 ใน 3 ศึกษาขณะบริหารธุรกิจ และกำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 1 และเกินกว่าครึ่ง มีคะแนนเฉลี่ยสะสมระหว่าง 2.00-3.00
2. ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไป พบว่าโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.05 และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มี 1 ด้านที่กลุ่ม

ตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไป อยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านการวัดและประเมินผล มีค่าเฉลี่ย 4.22 และมี 5 ด้าน ที่กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไป อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านอาจารย์ มีค่าเฉลี่ย 4.19 ด้านวิธีการสอน มีค่าเฉลี่ย 4.12 ด้านหลักสูตร มีค่าเฉลี่ย 4.04 ด้านอาคารสถานที่ สื่อ และอุปกรณ์การสอน มีค่าเฉลี่ย 3.88 และ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการจัดกิจกรรมและการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ย 3.87 ตามลำดับ

4. ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า

4.1 นักศึกษาที่มีคณะ และชั้นปีที่กำลังศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.2 นักศึกษาที่มีเพศ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ไม่แตกต่างกัน

5.2 การอภิปรายผล

1. การศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย สงขลา ในด้านหลักสูตร ด้านอาจารย์ ด้านวิธีการสอน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านอาคารสถานที่ สื่อและอุปกรณ์การสอน และด้านการวัดและประเมินผล โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก และในแต่ละด้าน พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน คือ ด้านการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไป และด้านที่เหลือมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ผู้วิจัยขอเสนอการอภิปรายผลเป็นรายด้าน ดังนี้

1.1 ด้านหลักสูตร การที่นักศึกษามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากมหาวิทยาลัยได้กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรไว้อย่างชัดเจน ทำให้นักศึกษาได้รับทราบรายละเอียด โดยรวมเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชา ศึกษาทั่วไป เนื้อหาแต่ละรายวิชามีความเหมาะสมกับจำนวนหน่วยกิตและเวลาเรียน รวมถึงเนื้อหาในแต่ละรายวิชาเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของรายวิชานั้น ๆ นอกจากนี้ อาจเป็นเพราะเนื้อหาแต่ละรายวิชามีความทันสมัยสอดคล้องกับสภาพสังคมในปัจจุบัน และความต้องการของผู้เรียน ทำให้นักศึกษาสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ จันทิพร ยะบุญวัน (2554: 55) ที่ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไปของหลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหิดล พบว่านักศึกษามีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไปในด้านหลักสูตรว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกับ วรณพร ฉัตรทอง (2546: 110) ที่ศึกษาการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไปของหลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ตามความคิดเห็นของอาจารย์และนิสิต พบว่านิสิตมีความเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไปในด้านการจัดหลักสูตรว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านอาจารย์ การที่นักศึกษามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากมหาวิทยาลัยมีการจัดผู้สอนที่มีความรู้และประสบการณ์ในการสอนวิชาศึกษาทั่วไปมาสอนในแต่ละรายวิชา สามารถถ่ายทอดความรู้แก่ผู้เรียนได้ตามลักษณะเนื้อหาวิชาที่สอน มีการวางแผนการสอน

และกำหนดหัวข้อการเรียนอย่างมีระบบ รวมถึงมีเทคนิคการสอนที่หลากหลาย เหมาะสมกับ เนื้อหาวิชา ทำให้สามารถอธิบายเนื้อหาวิชาและความรู้ต่างๆ ให้นักศึกษาเข้าใจได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ จันทิพร ยะบุญวัน (2554: 55) ที่ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไปของหลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหิดล พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป ในด้านอาจารย์ว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกับ สุพรรณิ เพชระ (2552: 84) ที่ศึกษาทัศนะของนิสิตที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตพัทลุง พบว่า นิสิตมีทัศนะต่อการจัดการเรียนการสอนของคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตพัทลุง ในด้านอาจารย์ว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านวิธีการสอน การที่นักศึกษามีความเห็นว่ามีคามพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากผู้สอนได้ชี้แจงวัตถุประสงค์และรายละเอียดของเนื้อหาวิชาให้ผู้เรียนรับทราบก่อนสอน ทำให้ผู้เรียนทราบขอบข่ายของรายวิชาและสามารถเตรียมตัวก่อนเรียนได้ รวมทั้งผู้สอนได้จัดทำเอกสารและตำราประกอบการเรียนการสอน ใช้วิธีการสอนที่หลากหลายตามลักษณะของเนื้อหาวิชา เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักการคิดวิเคราะห์ มีการสอดแทรกเรื่องคุณธรรมและจริยธรรมในการเรียนการสอน นอกจากนี้ยังเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกศึกษาค้นคว้าได้ตามหัวข้อที่สนใจภายในขอบข่ายของเนื้อหาวิชานั้นๆ ให้นักศึกษาเกิดการเรียนด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วรณพร ฉัตรทอง (2546: 110) ที่ศึกษาการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไปของหลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ตามความคิดเห็นของอาจารย์และนิสิต พบว่า นิสิตมีความเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไปในด้านวิธีการสอนว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกับ ชูศรี สะพรั่ง (2549: 114) ที่ศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์และนิสิตที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา พบว่า นิสิตมีความเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนของคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ในด้านวิธีการสอนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน การที่นักศึกษามีความเห็นว่ามีคามพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากผู้สอนมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายสอดคล้องกับเนื้อหาวิชาทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน ซึ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับความรู้และประสบการณ์ตรง และทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจใฝ่เรียนมากยิ่งขึ้น รวมถึงมีการเชิญวิทยากรภายนอกที่มีความรู้และประสบการณ์ตรงมาบรรยายพิเศษได้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา นอกจากนี้ผู้สอนยังจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ทำงานร่วมกับผู้อื่น ฝึกการคิดวิเคราะห์เพื่อแสวงหาคำตอบหรือสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ทำให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน โดยสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุทัศนีย์ ขอมธิดา (2552: 104) ที่ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนระดับอนุปริญญาของวิทยาลัยชุมชนอุทัยธานี พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนระดับอนุปริญญาของวิทยาลัยชุมชนอุทัยธานี ในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกับ จันทิพร ยะบุญวัน (2554: 55) ที่ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไปของหลักสูตรปริญญาตรี

มหาวิทยาลัยมหิดล พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไปในด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอนว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

1.5 ด้านอาคารสถานที่ สื่อและอุปกรณ์การสอน การที่นักศึกษามีความคิดเห็นว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้สอนเลือกสื่อและอุปกรณ์การสอนมาใช้ในการเรียนการสอนได้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา โดยสื่อและอุปกรณ์การสอน หนังสือ ตำรา วารสารทางวิชาการที่ให้นักศึกษาใช้ในการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมมีความทันสมัย ทำให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ได้ง่ายและเข้าใจในบทเรียนได้ลึกซึ้ง นอกจากนี้มหาวิทยาลัยยังให้ความสำคัญกับการจัดอาคารสถานที่ โดยมีการจัดห้องเรียนให้เหมาะสมกับจำนวนผู้เรียนในแต่ละรายวิชา รวมถึงมีการจัดสภาพห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนการสอน ได้แก่ มีแสงสว่างเพียงพอ มีระบบการเก็บเสียงทำให้ปราศจากเสียงรบกวนจากภายนอก มีอุณหภูมิที่เหมาะสมและถ่ายเทอากาศได้ดี อุปกรณ์ครุภัณฑ์ภายในห้องเรียน เช่น ปากกา เครื่องขยายเสียง คอมพิวเตอร์ อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ปิยาภรณ์ ลักขมิพิเชษฐ์ (2547: 87) ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพรูของคณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏนครปฐม พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพรู ด้านสื่อการเรียนการสอน ว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก

1.6 ด้านการวัดและประเมินผล การที่นักศึกษามีความคิดเห็นว่ามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปได้กำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลในแต่ละรายวิชาไว้อย่างชัดเจน ซึ่งนักศึกษารับทราบได้จากแนวการสอน (Course Outline) ของแต่ละรายวิชา อาจารย์ใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลายและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของรายวิชา รวมถึงครอบคลุมเนื้อหาวิชาที่เรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ จันทิพร ยะบุญวัน (2554: 55) ที่ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไปขอหลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัย มหิดล พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไปในด้านการวัดและประเมินผล ว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

2. ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

2.1 การที่นักศึกษาเพศชาย มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไป สูงกว่าเพศหญิง อย่างไรก็ตามเมื่อทำการทดสอบความแตกต่างของความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำแนกตามเพศ พบว่า ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากในการจัดการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยได้กำหนดหลักเกณฑ์เดียวกันไม่ว่าจะเป็นด้านหลักสูตรที่นักศึกษาทุกคนต้องศึกษาวิชาศึกษาทั่วไป ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดในแต่ละภาคการศึกษา นักศึกษาสามารถเลือกศึกษาเองได้บ้างตามความสนใจและหน่วยกิตที่หลักสูตรกำหนด มหาวิทยาลัยมีการคัดเลือกอาจารย์ผู้สอนที่มีความรู้และประสบการณ์ตรงกับลักษณะวิชาที่สอน นักศึกษาได้รับการฝึกทักษะและประสบการณ์ในลักษณะเดียวกัน มีการวัดและประเมินผลโดยใช้เกณฑ์ที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน รวมถึงนักศึกษาทุกคนสามารถรับทราบผลการเรียนด้วยตนเองผ่านระบบอินเทอร์เน็ตตามเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนดจึงทำให้นักศึกษามีความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ธวัชรัตน์ พลเจริญ (2546: 93) ที่ศึกษาทัศนคติของนิสิตที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน

สาขาวิชาศิลปศึกษา คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า นิสิตที่เพศต่างกันมีทัศนคติต่อการจัดการเรียนการสอนสาขาวิชาศิลปศึกษาไม่แตกต่างกัน

2.2 การที่นักศึกษาชั้นปีที่ 3 มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไป แตกต่างกับ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 และ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก นักศึกษาชั้นปีที่ 3 เป็นชั้นปีที่ผ่านการเรียนวิชาศึกษาทั่วไปมาหลายวิชา จึงทำให้ประสบการณ์ในการรับรู้ และเข้าใจ ในเรื่องของหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอนในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป แตกต่างกับชั้นปีอื่นๆ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ญัฐพล พุ่มชุมพล (2546 :73-74) ที่ศึกษาทัศนคติของนิสิตที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องค์กรักษ์ พบว่า นักศึกษาที่ศึกษาในระดับชั้นปีที่ต่างกันมีทัศนคติต่อการจัดการเรียนการสอนของคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องค์กรักษ์ โดยรวมแตกต่างกัน ในด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอนพบว่านิสิตชั้นปีที่ 2 มีทัศนคติแตกต่างจากนิสิตชั้นปีที่ 3 และนิสิตชั้นปีที่ 3 มีทัศนคติแตกต่างจากนิสิตชั้นปีที่ 4 ส่วนด้านสื่อและอุปกรณ์การสอน พบว่า นิสิตชั้นปีที่ 2 มีทัศนคติแตกต่างจากนิสิตชั้นปีที่ 3

2.3 นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในคณะต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียน การสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไป แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ธรรมชาติของนักศึกษาแต่ละคณะ มีคุณลักษณะและความถนัดแตกต่างกัน บางคณะมีความถนัดทางการคิดวิเคราะห์ การคำนวณเกี่ยวกับตัวเลข บางคณะมีความถนัดทางภาษา บางคณะมีความถนัดทางศิลปะ ดังนั้น นักศึกษาแต่ละคณะจึงมีความสนใจในเรื่องต่างๆ แตกต่างกัน แต่หลักสูตรกำหนดให้นักศึกษาทุกคนต้องเรียนในรายวิชาเดียวกันหรือคล้ายคลึง ทำให้นักศึกษามีมุมมองต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนในด้านต่างๆ แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ กิ่งแก้ว เอี่ยมแฉล้ม (2542: บทคัดย่อ) ที่ศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนของคณะบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตบพิตรพิมุขมหาเมฆ ตามทัศนคติของนักศึกษาใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านผู้สอน ด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล พบว่านักศึกษาที่ศึกษาในสาขาวิชาต่างกันมีทัศนคติต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนของคณะบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตบพิตรพิมุขมหาเมฆ โดยรวม และในแต่ละด้านแตกต่างกัน

2.4 นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากมหาวิทยาลัยให้ความสำคัญกับนักศึกษาทุกคนเท่าเทียมกันไม่ว่าจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับสูง ระดับปานกลาง หรือระดับต่ำ โดยมหาวิทยาลัยมีการชี้แจงรายละเอียดของหลักสูตรและแผนการเรียนให้นักศึกษาทุกคนทราบ นักศึกษาทุกคน ต้องศึกษาวิชาศึกษาทั่วไปตามโครงสร้างและองค์ประกอบของหลักสูตรตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด อาจารย์ผู้สอนให้ความสำคัญกับนักศึกษาแต่ละคนเท่าเทียมกันโดยไม่มีการแบ่งแยกระดับความรู้ความสามารถ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ผู้สอนต่างมีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในการสอนเช่นเดียวกัน นักศึกษาทุกคนมีโอกาสในการเข้าร่วมกิจกรรมเท่าเทียมกัน ได้ฝึกทักษะประสบการณ์ในลักษณะเดียวกัน ใช้ห้องเรียน สื่อและอุปกรณ์การเรียนต่าง ๆ ร่วมกัน มีสภาพแวดล้อมในการเรียนที่ใกล้เคียงกัน มีการวัดและประเมินผลที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน นักศึกษาทุกคนสามารถรับทราบผลการเรียนได้ผ่านระบบอินเทอร์เน็ตตามเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนด รวมถึง

นักศึกษาทุกคนมีสิทธิ์ในการประเมินประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์ในทุกรายวิชาจึงทำให้นักศึกษามีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุพรรณิ เพชระ (2552: 85) ที่ศึกษาทัศนะของนิสิตที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตพัทลุง พบว่านิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีทัศนะต่อการจัดการเรียนการสอนของคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตพัทลุง โดยรวมและในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน

5.3 ข้อเสนอแนะของการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย สงขลา ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุง ดังนี้

1. ด้านหลักสูตร ควรมีการปรับหลักสูตรเพื่อจัดเนื้อหาวิชาให้เหมาะสมกับสภาพผู้เรียน ควรเพิ่มรายวิชาและให้ความสำคัญกับวิชาในหมวดภาษาเพราะมีความสำคัญต่อการประกอบอาชีพ ควรมีรายวิชาให้นักศึกษาได้เลือกศึกษาเพิ่มขึ้น ดังนั้น มหาวิทยาลัยจึงควรมีการประเมินหลักสูตรเพื่อปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัย สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา มีความหลากหลายและเปิดโอกาสให้นักศึกษาเลือกเรียนได้ตามความสนใจ นอกจากนี้ควรมีการจัดประชุม สัมมนา ผู้เกี่ยวข้องและผู้สอนให้มีความรู้ ความเข้าใจตรงกันเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรเพราะหลักสูตรเป็นองค์ประกอบสำคัญของการจัดการเรียนการสอน

2. ด้านอาจารย์ เนื่องจากบางรายวิชามีนักศึกษาจำนวนมากเกินไปทำให้อาจารย์ดูแลไม่ทั่วถึงและอาจารย์ควรนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อสร้างแรงจูงใจในการเรียน ดังนั้นมหาวิทยาลัยควรกำหนดจำนวนนักศึกษาให้เหมาะสมกับลักษณะเนื้อหาวิชา และควรมีการจัดอบรมสัมมนา ให้ความรู้อาจารย์เกี่ยวกับรูปแบบและวิธีการเรียนการสอนที่หลากหลายเหมาะสมกับผู้เรียน เพื่อให้อาจารย์นำไปใช้เพิ่มทักษะในการสอนได้

3. ด้านวิธีการสอน ควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สร้างความเข้าใจในเนื้อหาได้อย่างชัดเจนและควรจัดทำเอกสารการสอนให้เป็นเล่มที่สมบูรณ์ ดังนั้น มหาวิทยาลัยควรส่งเสริมและสนับสนุนการจัดทำตำราเรียนและเอกสารประกอบการเรียนการสอน รวมทั้งส่งเสริมให้อาจารย์ได้รับการอบรมสัมมนาเพื่อพัฒนาทักษะ เทคนิควิธีการสอนที่หลากหลายและทันสมัยกับปัจจุบันและนำมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนต่อไป

4. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ก่อให้เกิดประสบการณ์จริง เช่น การศึกษาดูงาน ดังนั้นมหาวิทยาลัยจึงควรสนับสนุนให้อาจารย์มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อฝึกทักษะและประสบการณ์ จัดให้มีการศึกษาดูงานนอกสถานที่เพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้จากสถานการณ์จริง

5. ด้านอาคารสถานที่ สื่อและอุปกรณ์การสอน ควรมีหนังสือประกอบการเรียนที่ทันสมัยและเพียงพอต่อความต้องการของนักศึกษา ดังนั้น มหาวิทยาลัยควรสนับสนุนงบประมาณในการจัดหาหนังสือ ตำรา วารสารทางวิชาการที่ทันสมัย รวมถึงคอมพิวเตอร์สำหรับสืบค้นข้อมูลให้มีจำนวนเพียงพอต่อความต้องการของผู้เรียน

6. ด้านการวัดและประเมินผล ควรมีมาตรฐานในการตรวจสอบ มีหลักฐานการให้คะแนน และตรวจสอบได้ ควรปรับเกณฑ์การวัดและประเมินผลวิชาศึกษาทั่วไปให้มีมาตรฐานเดียวกัน และมีการแจ้งผลการเรียนที่รวดเร็วยิ่งขึ้น ดังนั้นมหาวิทยาลัยควรกำหนดมาตรฐานการให้คะแนนเพื่อให้ผู้สอนทุกท่านถือปฏิบัติ รวมถึงควรมีการพิจารณาตรวจสอบและทบทวนเกี่ยวกับเกณฑ์การวัดและประเมินผลของการประเมินในแต่ละปีการศึกษา เพื่อกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลที่เหมาะสม และชัดเจนนอกจากนี้ระบบการวัดและประเมินผลต้องมีความยุติธรรมและตรวจสอบได้

5.4 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

สำหรับการศึกษารายครั้งต่อไป ควรเพิ่มเติมดังนี้

1. ควรศึกษาการประเมินคุณภาพบัณฑิตเพื่อวิเคราะห์จุดแข็งและจุดอ่อนของหลักสูตรของหมวดวิชาศึกษาทั่วไป เพื่อหาแนวทางปรับปรุงและพัฒนาให้หลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปมีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. ควรศึกษารูปแบบการจัดการเรียนการสอนในแต่ละรายวิชาของหมวดวิชาศึกษาทั่วไป เนื่องจากแต่ละวิชามีความแตกต่างกัน มีปัญหาและข้อจำกัดต่างกัน เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไปให้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

3. ควรศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไปตามบริบทของการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เพื่อหาแนวทางปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปให้ทันสมัยและสอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน